

ทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
โรงเรียนเอกชนในจังหวัดลพบุรี

ปริญญาณิพนธ์
ของ
วราภรณ์ อ้าอ้น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
เมษายน 2551

ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
โรงเรียนเอกชนในจังหวัดลพบุรี

ปริญญาณิพนธ์
ของ
วราภรณ์ อ้าอ้น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
เมษายน 2551
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
โรงเรียนเอกชนในจังหวัดลพบุรี

บทคัดย่อ
ของ
วราภรณ์ อ้าอ้น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
เมษายน 2551

วารสาร อ้ออัน. (2551). *ทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย*
โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดลพบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.พัฒนา ชัชพงศ์. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง.

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
ของเด็กปฐมวัย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 240 คน ซึ่งได้จาก
การสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่าที่
สร้างโดยผู้วิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การทดสอบค่าเอฟ (f-test) การทดสอบค่าทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนและหาค่า
ความสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยโดยรวม เมื่อจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานพบว่า ผู้ปกครองมีความเห็น
ด้วยอย่างมาก ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ทั้งในด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และ
รูปแบบของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
2. ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย เมื่อจำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน พบว่า ผู้ปกครองมีทัศนะต่อ
กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยรวม ทั้งด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และรูปแบบของ
กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ไม่แตกต่างกัน

PARENT'S ATTITUDE TOWARD CREATIVE ART ACTIVITIES OF PRESCHOOL CHILDREN
PRIVATE KINDERGARTEN SCHOOL IN LOPBURI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
VARAPRON AUM-AON

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Early Childhood Education
at Srinakharinwirot University

April 2008

Varapond Aum-aon. (2008). *Parent's Attitude Toward Creative Art Activities of Preschool Children Private Kindergarten school in Lopburi Province*. Master thesis , M.Ed. (Early Childhood Education). Bangkok:Graduate School. Srinakharinwirot University.
Advisor Committee : Dr.Pattana Chutpong, Professor Assistant Jirapron Boonsong.

This research aimed to study parent's attitude toward doing creative art activities of preschool children in private school in Lopburi Province. They were 240 parents from 8 private school in Lopburi . Rating Scale questionnaire was used to collect data. The statistic of mean percentage standard deviation F-test , t-test were used to analyze data.

Results revealed as follow :

Parent's attitude toward doing creative art activities ,grouping according to children's class level , parent's education level, incomes and occupation ,all in agree level.

Comparison of parent's attitude toward doing creative art activities of preschool children, shown that ;Parents who had different occupation and different in class level had no significant different in attitude toward creative art activities. Parents who had different occupation and in children class different had no.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ เรื่อง ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดลพบุรี ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาจาก ดร.พัฒนา ชัชพงศ์ ประธานควบคุม ปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เขาวพา เดชะคุปต์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริพรรณ ตันศิริรัตน์ไพศาล,ดร.ปรมินท์ อริเดช และอาจารย์ธิดา เมฆเมืองทอง ที่กรุณาช่วยตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัย ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการพัฒนาเครื่องมือวิจัย ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

ขอขอบคุณ โรงเรียนกองทัพกูปถัมภ์คายนารายณ์ โรงเรียนจาลิกล้อม โรงเรียนพระวรสาร โรงเรียนรุ่งนิวัติวิทยา โรงเรียนนารายณ์วิทยา โรงเรียนอนุบาลธรรมรักษ์ โรงเรียนเพ็ญพัฒนา และ โรงเรียนสร้างพัฒนาที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุจิตร์ คุณแม่สำราญ อ่ำอั้น อาจารย์ดร.อาจง ชุมสาย ณ อยุธยา รวมทั้งพี่สาวน้องชาย ที่คอยเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมการศึกษาที่ดีเยี่ยมและยังคอยช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจที่ดีเยี่ยมแก่ผู้วิจัยตลอดมา และขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการศึกษาครั้งนี้

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอน้อมบูชาในพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนและประสิทธิ์ประสาทวิชาทางการต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย

วารภรณ์ อ่ำอั้น

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	6
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของความหมายของกิจกรรมศิลปะ.....	7
ความหมายของกิจกรรมศิลปะ.....	8
ความสำคัญและประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะ.....	8
จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	11
ความหมายของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์.....	13
ความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์.....	13
ประเภทของสื่อ – วัสดุ ในงานศิลปะสร้างสรรค์.....	16
แนวทางและรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	17
บทบาทของผู้ปกครองในการนำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มาใช้กับเด็กปฐมวัย.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	25
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	46
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	46
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	46
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า.....	47
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	48
อภิปรายผล.....	48
ข้อเสนอแนะ.....	51
บรรณานุกรม.....	52
ภาคผนวก.....	55
ภาคผนวก ก.....	56
ภาคผนวก ข.....	58
ประวัติผู้วิจัย.....	66

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา.....	28
2 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง.....	34
3 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยทั้ง 2 ด้าน.....	35
4 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร.....	36
5 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	37
6 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ.....	39
7 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง.....	40
8 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำแนกตาม ระดับชั้นเรียนของบุตร.....	41
9 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	42
10 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำแนกตาม ฐานะทางเศรษฐกิจ.....	42
11 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำแนกตาม อาชีพของผู้ปกครอง.....	43
12 การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการร่วมกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร.....	44
13 การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการร่วมกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	44

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 การทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการร่วมกิจกรรม ศิลปสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ.....	45
15 การทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการร่วมกิจกรรม ศิลปสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง.....	45

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	6

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดแนวทางสำคัญในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาที่เหมาะสม ว่าควรยึดเด็กเป็นศูนย์กลางจัดให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้กิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นที่หลากหลาย จัดให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อที่หลากหลายเพราะสื่อต่างๆ จะเป็นตัวนำความรู้ไปสู่เด็ก ทำให้เด็กเรียนรู้ตามจุดประสงค์ แต่เนื่องจากเด็กวัย 2-6 ปี เป็นช่วงที่มีความเปลี่ยนแปลงในส่วนของพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน อันได้แก่ พัฒนาการทางด้านร่างกาย พัฒนาการทางด้านอารมณ์ พัฒนาการทางด้านสังคม และพัฒนาการทางด้านสติปัญญาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการทางด้านความคิดและสติปัญญา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาเด็กให้เติบโตมาอย่างมีคุณภาพ เด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีจะพัฒนาการทางด้านสติปัญญาดีกว่าเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ด้อยซึ่งถูกสะกดกั้นพัฒนาการด้านต่างๆ โดยปริยาย การจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีแก่เด็ก มีองค์ประกอบหลายประการและที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง คือการจัดกิจกรรมศิลปะให้แก่เด็ก (พีระพงษ์ กุลพิศาล. 2545:35) ซึ่งพบว่ากิจกรรมศิลปะสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางด้านต่างๆ ของเด็กปฐมวัยได้อย่างครบถ้วน เพราะกระบวนการทำงานศิลปะจะเริ่มจากการวิเคราะห์ ข้อมูลซึ่งเป็นประสบการณ์ การบูรณาการ ความคิดและจินตนาการเข้าด้วยกันย่อมเป็นกระบวนการเรียนรู้ด้านหนึ่งที่เหมาะสมกับวัยเด็กเป็นอย่างมาก เป็นการช่วยพัฒนาการทางด้านการเรียนรู้โดยตรงเพราะประสบการณ์ในการสร้างสรรค์เด็กจะต้องคิด สำรวจตรวจสอบสร้างสรรค์ให้สัมพันธ์กับวัสดุเป็นการช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการกระทำจริง และมีประสบการณ์ตรงให้เด็กเรียนรู้โดยให้โอกาสเด็กในการเล่น สำรวจ ทดลอง มีโอกาสเลือกตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง (สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. 2545:36-37,39) ศิลปะช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ช่วยให้เด็กได้ค้นคว้าทดลอง ได้พบเป้าหมายการแสดงออกพฤติกรรมเหล่านี้ พัฒนาให้เกิดประสาทจับไว้ในการเรียนรู้ มั่นใจในความคิดและกล้าแสดงออกในขณะเดียวกันการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ให้กับเด็กปฐมวัยนั้น นับได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กได้รู้จักการร่วมมือกันทำงาน มีการแบ่งปัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมถึงผลงานทางด้านศิลปะถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่าที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการในทุกๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคมและสติปัญญา รวมถึงความรู้สึก การพัฒนากล้ามเนื้อต่างๆ นอกจากนี้ยังทำให้เด็กเห็นคุณค่าในตนเอง มั่นใจกล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างเต็มที่ เชื่อมมั่นและภาคภูมิใจในผลงานของตนเองมีความเพียร ความอดทน มีสมาธิในการทำงานและรู้จัก

รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528:15) ที่ได้กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะจะช่วยให้เด็กได้แสดงออกถึงความรู้สึกที่เป็นนามธรรม สามารถฝึกเด็กให้รู้จักสังเกตหาเหตุผล รู้จักสร้างสรรค์ลักษณะนิสัยที่ดี และมีความพร้อมในการเรียน แต่ในขณะที่เดียวกันพบว่า การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ให้กับเด็กอนุบาลปัจจุบันมีน้อยมากพ่อแม่ส่วนใหญ่อยากให้ลูกเรียนและเลือกวิชาที่หาเงินได้มากขาดความเข้าใจในตัวเนื้อหาพื้นฐานของวิชา ไม่เข้าใจว่าศิลปนั้นมีประโยชน์ต่อบุตรหลานอย่างไร จึงไม่ใส่ใจต่อวิชานี้ ไปมุ่งเน้นวิชาอื่นๆ บางครั้งบุตรหลานชอบงานศิลป์ เมื่อเวลาว่างจะวาดรูประบายสี ผู้ปกครองมักไม่สนใจที่จะทำให้อ่านหนังสือหรือวิชาทักษะที่ไม่ใช่ศิลปแทน และตามบริษัทเอกชนไม่ได้ส่งเสริมเรื่องศิลปเท่าที่ควร ระยะเวลาที่มีเพียงบางส่วนซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนน้อยที่บริษัทเอกชนจัดให้มีการประกวดการวาดภาพระบายสี ประโยชน์ที่ได้รับส่วนใหญ่ก็จะเป็นของบริษัทมากกว่าที่จะให้แก่เด็กโดยแท้จริง ไม่เน้นการสนับสนุนการศึกษาให้ทุนส่งเสริมด้านความรู้หรืออุปกรณ์ (ลลิตพรรณ ทองงาม, 2539:245) ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจการศึกษาทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ในระดับปฐมวัย เพื่อที่จะนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาการศึกษาให้แก่ผู้ปกครองและปรับปรุงการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ในระดับปฐมวัย ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและเด็กในสภาพสังคมปัจจุบันให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถนำไปปรับปรุงรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ในระดับปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพขึ้นต่อไป

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้ปกครอง ในด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ และรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยจำแนกตาม ระดับชั้นของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย การจัดรูปแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ในระดับปฐมวัย โดยใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ศิลปสร้างสรรค์ ที่โรงเรียนจัดขึ้นและกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ในโรงเรียนอนุบาล สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ทั้งหมด 2 เขต ประกอบด้วย 8 อำเภอ ดังนี้

เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ครอบคลุมพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่

1. อำเภอเมืองลพบุรี มี 8 โรงเรียนดังนี้

โรงเรียนอนุบาลบรรจจรัตน์ , โรงเรียนเมืองละโว้ววิทยา, โรงเรียนพัฒนปัญญา,โรงเรียน วรกิจพิทยา,โรงเรียนวรรณาลัยลพบุรี,โรงเรียนวรพิทยา,โรงเรียนอนุบาลเย็นศิระ และโรงเรียนบำรุงศึกษา

2. อำเภอโคกสำโรง มี 3 โรงเรียนดังนี้

โรงเรียนจารีกีฬ่อม , โรงเรียนทศวรรษศึกษา และโรงเรียนศรีแก้วอนุกุล

3. อำเภอป่าหิม มี 3 โรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนพระวราสาร , โรงเรียนรัตนศึกษา และโรงเรียนสุเทพวิทยาลัย

4. อำเภอท่าเรือ มี 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนรุ่งนิวัตวิทยา

เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ครอบคลุมพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่

1. อำเภอชัยบาดาล มี 6 โรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนนารายณ์วิทยา,โรงเรียนนารายณ์ท่าหลวง,โรงเรียนอารีสวัสดิ์, โรงเรียน สามัคคีวิทยา, โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ และโรงเรียนสัตยาไส

2. อำเภอหนองม่วง มี 5 โรงเรียนดังนี้

โรงเรียนทองทาบทพิทยา,โรงเรียนวิสัยพิทยา ,โรงเรียนอนุบาลธรรมรักษ์ ,โรงเรียนยงค์สุรี ศึกษา และโรงเรียนแก้วประทานวิทยา

3. อำเภอพัฒนานิคม มี 2 โรงเรียนดังนี้

โรงเรียนเพ็ญพัฒนา และโรงเรียนงามมีศรี

4. อำเภอสระโบสถ์ มี 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนสร้างพัฒนา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ใ้ได้ร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ที่โรงเรียนจัดขึ้นและกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 – 3 ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการทำการเลือกโรงเรียนจากจำนวนโรงเรียนอนุบาลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ที่มีการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ในระดับอนุบาล โดยการสุ่มหลายขั้นตอน จาก 8 อำเภอ อำเภอละ 1 โรงเรียน โรงเรียนละ 30 คน ซึ่งใช้ผู้ปกครองจำนวนทั้งสิ้น 240 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ

1. ระดับชั้นเรียนของบุตร
2. ระดับการศึกษา
3. ฐานะทางเศรษฐกิจ
4. อาชีพของผู้ปกครอง

ตัวแปรตาม

ทัศนนะของผู้ปกครอง ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย
2. รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดาหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จังหวัดลพบุรี

2. ทัศนนะของผู้ปกครอง หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่เรียนในโรงเรียนอนุบาล ซึ่งจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นประจำที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ในด้านประโยชน์ของการกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และด้านรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ในระดับปฐมวัย

2.1 ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย หมายถึง การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ส่งเสริมทักษะทางสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนากล้ามเนื้อมือ และการสร้างนิสัยการทำงานที่เป็นระบบให้กับเด็ก

2.2 รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย หมายถึง ลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ทั้งในด้านการจัดสิ่งแวดล้อม โปรแกรมการเรียน จำนวนครั้งในการเรียนต่อสัปดาห์ และคุณสมบัติของครูผู้สอน

3. กิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนศิลปสร้างสรรค์ที่โรงเรียนจัดให้กับเด็กปฐมวัย โดยให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติและทำงานด้วยตนเอง เป็นประจำ สำหรับนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลพบุรี

4. ปัจจัยพื้นฐานของของผู้ปกครอง หมายถึง ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง

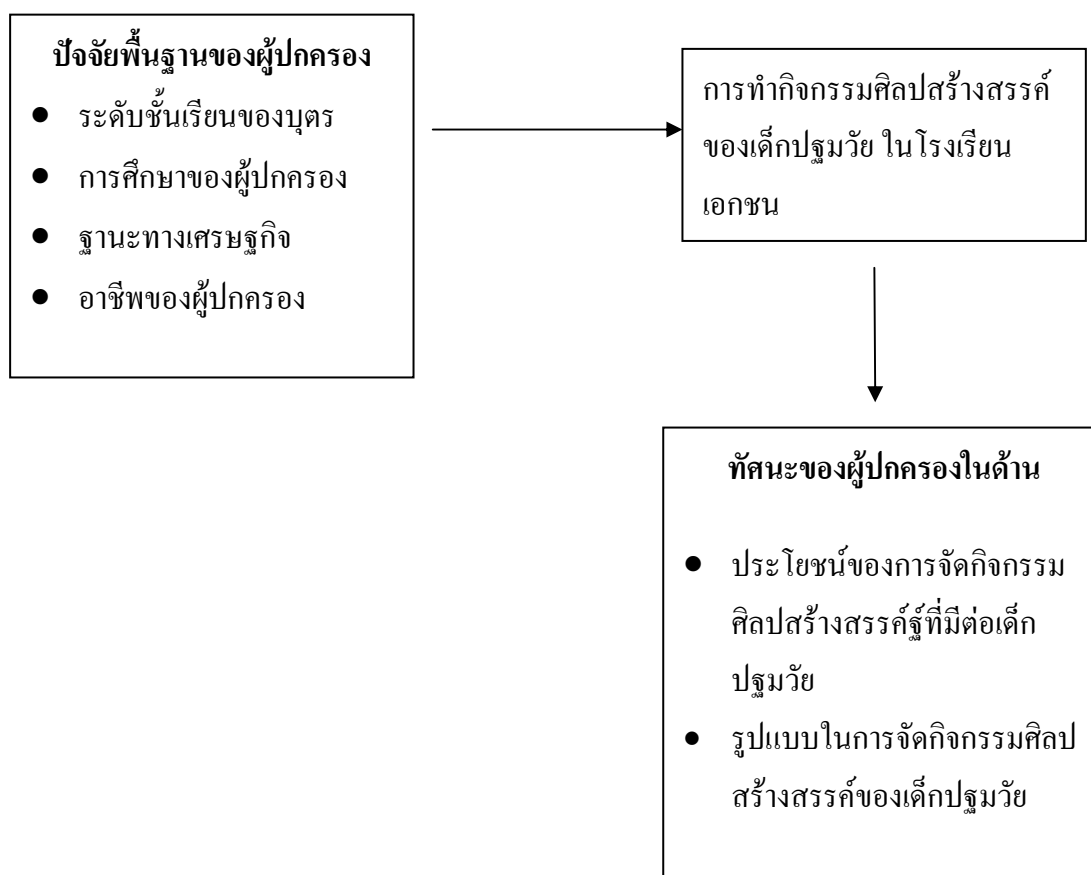
4.1 ระดับชั้นเรียนของบุตร หมายถึง ระดับชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 แบ่งชั้นเป็น อนุบาลปีที่ 1 อนุบาลปีที่ 2 และอนุบาลปีที่ 3

4.2 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง แบ่งเป็น ไม่ได้ศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญา ปวช.และปวส. ปริญญาตรี ปริญญาโท และสูงกว่าปริญญาโทขึ้นไป

4.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ที่ได้จากการประกอบอาชีพเฉลี่ยต่อเดือนที่ถือว่าเป็นรายได้ของครอบครัว แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท และมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

4.4 อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง หน้าที่การทำงานที่ถือเป็นอาชีพที่ทำรายได้หลักให้กับครอบครัว แบ่งเป็นรับราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชน ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างซึ่งได้แก่ลูกจ้างในหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ในด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย และรูปแบบในกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย เมื่อจำแนกตาม ชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง มีความแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของกิจกรรมศิลปะ
2. ความสำคัญและประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะ
3. จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย
4. ความหมายของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
5. ความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
6. ประเภทของสื่อ-วัสดุในงานศิลปะสร้างสรรค์
7. แนวทางและรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย
8. บทบาทของผู้ปกครองในการนำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มาใช้กับเด็กปฐมวัย
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของกิจกรรมศิลปะ

ความหมายของกิจกรรมศิลปะ

ความหมายของคำว่าศิลปะมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของศิลปะดังนี้ คำว่า Art ในภาษาอังกฤษ มีรากฐานภาษาละตินว่า Ars ซึ่งมีความหมาย หมายถึง ความชำนาญชำนาญจนเกิดทักษะ หรือความสามารถ พิเศษทางภาษาจีนใช้คำว่า ยี่ - ชู ก็มีความหมาย เช่นกัน อัน หมายถึง การฝึกฝนทางทักษะเช่นกัน ส่วน คำว่าศิลปะในภาษาไทยมาจากภาษาสันสกฤต ว่า ศิลปะ ภาษาบาลีว่า ศิลป มีความหมายว่าฝีมือยอดเยี่ยม หรือศิลปะเกี่ยวข้องกับทักษะหรืองานฝีมือ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2530:771) โดยให้ความหมายรวมถึงความพยายามอันเกิดจากจิตสำนึก ในอันที่จะสร้างสรรค์ สี รูปทรง เส้น เสียง ดนตรี การเคลื่อนไหว และปรากฏการณ์ด้านอื่นๆ ที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดหรืออารมณ์ (ปรียานุช จุลพรหม. ม.ป.ป.; อ้างอิงจาก วิรุณ ตั้งเจริญ. 2526:39) และโลเวนเฟิลด์และบริเตน (สิริพรรณ ตันศิริรัตน์ไพศาล. 2545:9; อ้างอิงจาก Lowenfeld. 1975:7) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ศิลปะสำหรับเด็ก คือ สิ่งที่เด็กแสดงออกซึ่งความเจริญเติบโต ความนึกคิด ความเข้าใจ และการแปลความและความเข้าใจของสิ่งแวดล้อม แต่เมื่อเขาเติบโต วิธีการและสิ่งที่เขาแสดงออกตามสภาพความสนใจ การรับรู้ และความพร้อมของเด็กแต่ละคน โดยที่การแสดงออกนั้นจะแสดงออกด้วยวิธีการอย่างไรก็ตาม ผ่านวัสดุที่เหมาะสม และปรากฏเป็นผลงานศิลปะที่รับรู้ได้ด้วยประสาทตาหรือที่เรียกว่าทัศนศิลป์ คือ ศิลปะสองและสามมิติ ศิลปะมิติ คืองานศิลปะบนพื้นที่ราบที่สามารถวัดความกว้างและยาวได้ เช่น ภาพวาด ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพกระดาษปะติด ฯลฯ ส่วนศิลปะสามมิติ คือ ศิลปะที่ปรากฏรูปทรงให้สามารถลูบคลำ หรือวัดได้ทั้งความกว้างยาวและหนา เช่น รูปปั้น เช่น รูปแกะสลัก รูปโครงสร้าง ฯลฯ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น อันสรุปได้ว่า ศิลปะ คือ ทักษะหรือความพยายามที่จะสร้างผลงานอันเกิดจากความรู้สึกนึกคิด การแสดงออกทางศิลปะนั้น ขึ้นอยู่กับความสนใจ และความพร้อมของตัวเด็กเป็นสำคัญ ในขณะที่เดียวกันเป็นการแสดงออกถึงสภาพความสนใจ การรับรู้ โดยจะแสดงออกพร้อมๆ กับวิธีการใดวิธีการหนึ่ง และปรากฏผลงานศิลปะที่รับรู้ได้

2. ความสำคัญและประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะ

โลเวนเฟิลด์ (เสาวนีย์ บุญฤทธิ. 2539:37 ; อ้างอิงจาก Lowenfeld. 1975) กล่าวว่า การที่เด็กได้ปฏิบัติงานศิลปะนั้น ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านสุนทรียภาพ การรับรู้ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสร้างสรรค์ และเทคนิคการทำงาน และศิลปะช่วยให้เด็กเป็นตัวของตัวเองแทนการเลียนแบบผู้อื่น เด็กแต่ละคนมีความต้องการภายในที่ต้องการจะแสดงออก ศิลปะถือเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้เด็กได้แสดงออกซึ่งความต้องการภายในของคน ศิลปะเป็นกระบวนการพื้นฐานของมนุษย์และช่วยให้มนุษย์

ได้สำรวจ ทดลอง และ ค้นพบ รวมตลอดถึงแสดงออกซึ่งความคิด ความรู้ และประสบการณ์ของตน ศิลปะเป็นกระบวนการซึ่งความคิดพัฒนาขึ้น (นภเนตร ธรรมบวร. 2544 :110 ; อ้างอิงจาก Lowenfeld ; & Brittain. 1987) (มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. 2539 : 41) กล่าวว่า บางคนมีทัศนคติว่า การทำงานศิลปะปฏิบัติของเด็กนั้นเป็นเรื่องเหลวไหลๆ เอะๆ เทอะๆ เอามาใช้ประโยชน์ไม่ได้ ซึ่งคุณค่าของการมีประสบการณ์ทางการเรียนรู้ศิลปะผ่านการทำงาน คือหัวใจของการเรียนการสอน และคุณค่าของ ศิลปะอยู่ที่ประสบการณ์ในกระบวนการทำงาน มิใช่งานสำเร็จ การทำงานศิลปะเป็นอะไรก็ได้ ขอเพียงหนทางที่เด็กจะได้เรียนรู้ และเข้าใจศิลปะ เสริมสร้างให้เขารู้จักสังเกตไตร่ตรอง และมีเหตุมีผลต่อสิ่งต่างๆ รอบตัว เขาพา เศษคุปต์ (2528) กล่าวว่า กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการทดลองค้นคว้า และสามารถสื่อสารสิ่งที่เขาได้ทดลองกับผู้อื่น และยังมีโอกาส พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก ตลอดทั้งยังสร้างความสัมพันธ์ในการเตรียมความพร้อม ด้านการเขียน ในขณะเดียวกันเด็กก็มีโอกาสในการได้รับการพัฒนาด้านสังคม เช่น การแลกเปลี่ยนอุปกรณ์ หมุนเวียนกันรับผิดชอบ ในการใช้และเก็บอุปกรณ์ (กัญญา ศรีคำมูล. 2535:50) ศิลปะช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพเด็กในด้านประสิทธิภาพการเรียนรู้ การรับรู้ การคิด และการรู้สึก อีกด้วย (ปรียานุช จุลพรหม. ม.ป.ป.; อ้างอิงจาก วิรุณ ตั้งเจริญ. 2526:63-68) ยังได้อธิบายว่า ศิลปะช่วยให้เด็กปฐมวัยเกิดการพัฒนาด้านอื่น ดังนี้

1. ศิลปะพัฒนาพฤติกรรมในการทำงาน เด็กจะเกิดความคล่องตัวในการคิดและแสดงออก ความชำนาญในการสร้างสรรค์ หรือสมรรถภาพในการแสดงออกนี้ เป็นสิ่งที่มาช่วยให้เด็กเกิดความกระหาย ในการทำศิลปะต่อไปอีก
2. ศิลปะพัฒนาบุคลิกภาพ การเรียนโดยได้ลงมือปฏิบัติทำให้เกิดความเคยชิน ซึ่งจะกลายเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ทำให้เด็กรักการทำงานและขยันหมั่นเพียร
3. ศิลปะพัฒนาพลังของการแสดงออกด้านอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด จินตนาการและการสร้างสรรค์
4. ศิลปะพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ผลสำเร็จของการทำงานศิลปะ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ เมื่อบุคคลได้พบกับความสำเร็จอยู่เสมอจะทำให้บุคคลเกิดความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น
5. ศิลปะพัฒนาให้คิดเป็นทำให้เป็นและแก้ปัญหาให้เป็น การสร้างสรรค์จึงเป็นการลองผิดลองถูกแก้ปัญหาอยู่ตลอดเวลาจนกว่างานจะสำเร็จ
6. ศิลปะพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมที่เอื้อเพื่อแผ่ต่อกัน มีการแลกเปลี่ยนความเห็นปรึกษาหารือและหาข้อสรุปร่วมกัน

กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกซึ่งความรู้สึก ความคิด และความสามารถอันเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคน เป็นการถ่วงดุลระหว่างความคิด และความรู้สึกโดยการถ่ายทอดออกมาทางกิจกรรมศิลปะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531:6-15) ได้สรุปถึงประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดังนี้

เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ ส่งเสริมอิสระภาพในการทำงาน ครูควรวางวัสดุอุปกรณ์ไว้ในที่ที่เด็กจะหยิบมาใช้ได้ และมีโอกาสเลือกหยิบได้ตามความพอใจ ในขณะที่เดียวกันเด็กก็สามารถแลกเปลี่ยนความคิดของตนเองกับเพื่อนๆ ได้

เด็กมีสุนทรียภาพต่อสิ่งแวดล้อม เด็กรู้จักชื่นชมและมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งต่างๆ เป็นสิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา ซึ่งผู้ใหญ่ควรทำเป็นตัวอย่าง โดยการยอมรับ และชื่นชมผลงานของเด็ก โดยฝึกให้เด็กเห็นว่าทุกๆ อย่างมีความหมายสำหรับตัวเขา ส่งเสริมให้รู้จักสังเกต เห็นสิ่งที่ผิดแปลกในสิ่งธรรมดาสามัญ ให้ได้ยินในสิ่งที่ไม่เคยได้ยิน และฝึกให้เขาสนใจในสิ่งต่างๆ รอบๆ ตน

เด็กเกิดความพอใจและสนุกสนาน ในขณะที่เด็กทำกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ เด็กควรทำตามความพอใจและมีความสนุกสนาน การพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน เป็นโอกาสที่เด็กจะแสดงออกซึ่งความคิดของเขา และเป็นการพัฒนาภาษาไปด้วย การเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความสามารถทางสร้างสรรค์ จะช่วยให้เด็กตระหนักถึงคุณค่าความเป็นมนุษย์ ช่วยส่งเสริมให้เขามีกำลังใจ เข้าใจตนเองว่ามีความคิดที่ดี และมีความสามารถหลายอย่าง

เลิศ อำนันทนะ (2535:44-48) ได้กล่าวถึง การที่เด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้วยศิลปะที่เหมาะสมจะสามารถพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. พัฒนาการด้านสติปัญญา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการที่เด็กได้สำรวจ ทดลอง ค้นคว้ากับวัสดุธรรมชาติ เด็กจะมีการแก้ปัญหา เลือกสรร วางแผน ลงมือ กระทำจริง รวมทั้งวิจารณ์ และประเมินค่าในผลงานที่ตนแสดงออกจนสำเร็จขึ้นมา ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้ ได้ตอบสนองต่อลักษณะนิสัยของเด็กที่อยากรู้อยากเห็น และขี้ขลาด ทำทนาย ทำให้เด็กแสดงออกอย่างอิสระเสรี ภายใต้อบอบอากาศที่สนุกสนาน เพลิดเพลิน

2. พัฒนาการด้านร่างกาย ส่งเสริมพัฒนาการทำงานที่ประสานสัมพันธ์กันระหว่างการใช้กล้ามเนื้อ และประสาทตา ทำให้อวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายมีความแข็งแรง มีทักษะในการทำงาน คล่องตัวดีขึ้น

3. พัฒนาการทางด้านอารมณ์ ทำให้เด็กมีอารมณ์ขันบานสนุกรสนานยิ่งเด็กประสบผลสำเร็จในงานที่ลงมือทำก็ยิ่งทำให้เด็กเชื่อมั่นในตนเอง บนพื้นฐานของความรัก ความรู้สึกภาคภูมิใจในความสามารถของตนส่งผลให้เด็กมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถมองโลกที่สวยงามด้วยสายตาที่สวยงาม สดใส ตลอดจนมีความรู้สึกที่ดีงามต่อผู้คนและสิ่งแวดล้อมรอบข้าง

4. พัฒนาการทางด้านสังคม การจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะเพื่อพัฒนาการทางสังคมให้แก่เด็กอย่างเหมาะสม ได้แก่ การจัดกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) ทำให้เด็กเรียนรู้และฝึกหัดด้านสังคม เช่น การวางแผน หรือปรึกษาหารือ การร่วมมือร่วมใจ การประนีประนอม การแก้ปัญหา ความขัดแย้ง ฯลฯ มีผลให้เด็กรู้จักลดความต้องการของตนเอง เมื่อต้องการอยู่ร่วมในการทำงานกับเพื่อนหรือพี่น้องของตน ที่แต่ละคนมีความสนใจแตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ศิลปะนั้นมีความสำคัญ กล่าวคือ ศิลปะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ตรงเป็นกระบวนการ พื้นฐานของมนุษย์ แต่ช่วยให้ได้สำรวจ ทดลองและค้นพบ และแสดงออกทางความคิดให้กับเด็กได้มี โอกาสสัมผัสได้ใช้ความสามารถทั้งทางมือ ทางตา ตลอดจนด้านความคิด ให้สัมพันธ์กัน ช่วยให้เด็กได้ แสดงออกตามความต้องการภายในตนเอง เด็กเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตามกระบวนการและกลวิธีของ การทำงาน รู้จักแก้ปัญหาต่างๆ และเมื่อทำสำเร็จจะเกิดความเชื่อมั่น มีทัศนคติที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจะเห็นได้ว่า งานศิลปะช่วยพัฒนาเด็กได้ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา และ เป็นไปอย่างธรรมชาติของเด็ก และตอบสนองความต้องการของเด็ก เป็นพื้นฐานให้เด็กรักการลงมือ ทำงาน สามารถปรับตัว และพฤติกรรม ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างราบรื่น อันก่อให้เกิดเป็นประโยชน์ แก่ตัวเด็ก และก่อให้เกิดความสงบสุข ความเจริญงอกงามต่อ บุคคลและสังคมส่วนรวม

3. จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการวาด การเขียนเก่ง หรือวาดรูปได้ สวยงาม ปั้นเก่ง ประดิษฐ์เก่ง หรือเตรียมที่จะเป็นศิลปินในอนาคต การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภายใน กิจกรรมศิลปะนั้น สัตยา สายเชื้อ(2541:38 – 39)ได้เสนอจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนไว้ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ เพื่อเสริมสร้างความฉับไวด้านการรับรู้ครู ไม่ควรบังคับให้เด็กได้ทำในสิ่งที่ครูต้องการ ครูควรช่วยผู้ให้เด็กได้ขีดเขียนหรือแสดงออกอย่างอิสระ ตามความพอใจ ถึงแม้ว่าจะเป็นเพียงชั่วระยะสั้นๆ ก็ตาม
2. ครูควรส่งเสริมปลูกฝังทักษะประสาทสัมผัสและทักษะด้านการเห็น ปลูกฝังความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รักสวยรักงาม มองเห็นความงามตามธรรมชาติ เช่น ใบไม้ ดอกไม้ ต้นหญ้า ฝ้าย แมลง ท้องฟ้า พื้นน้ำ ลำธาร โดยอาจจะนำเด็กออกนอกโรงเรียน ดูและมองธรรมชาติเหล่านี้ ให้เด็กเกิดความคิด คำหนึ่งถึงสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาตินั้นมี ความงามสมบูรณ์อยู่ในตัวเอง
3. ครูควรแนะนำให้เด็กรู้จักการสังเกตและพิจารณาสิ่งต่างๆในด้านศิลปะ ถ้าไม่สามารถนำ เด็กออกข้างนอกสถานที่ได้ ครูควรหาภาพนิ่ง สไลด์ และวิดีโอทัศน์ นำมาให้เด็กได้ดูเพื่อที่เด็กจะได้สังเกต และพูดคุยกัน นอกจากนี้ครูอาจให้สังเกตต้นไม้ บ้าน รถยนต์ รถไฟ ดอกบัว ใบบัว ใบตอง กล้วย ใบกล้วย และผลไม้อื่นๆ ครูควรนำเสนอสนทนาสังเกตและเปรียบเทียบ
4. ฝึกให้เด็กได้มีโอกาสนฝึกใช้อวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายให้แข็งแรง และมีความพร้อม เช่น การปั้นดิน ปั้นแป้ง ขยำกระดาษ การสังเกตของเด็กจะทำให้เด็กอยากสร้างกิจกรรมเพื่อฝึกกล้ามเนื้อ และตาให้สัมพันธ์กัน

5. ให้เด็กรู้จักใช้เครื่องมือ ใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น พู่กัน จานสี แก้วน้ำ แป้งเปียก กาว และกระดาษ รู้จักใช้เก็บรักษาความสะอาด

6. ให้เด็กได้รู้จักชนิดของสีทั้งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ และสีที่มนุษย์สร้าง เช่น สีจากพืช ดอกไม้ ดิน วัสดุมีสี และสีวิทยาศาสตร์ เช่น สีเทียน สีน้ำ ฯลฯ

7. ฝึกทักษะในการแสดงออกทางศิลปะ ซึ่งอาจจะไม่ใช่กิจกรรมทางการวาดอย่างเดียว อาจจะเป็น ตัด ฉีก ปะ เขียนภาพด้วยนิ้วมือ หรือพับกระดาษ พิมพ์สี ทดลองสี ฟันสี เป่าสี เทสี หยดสี หลากๆ กิจกรรม เพื่อมีกิจกรรมพัฒนาหลากหลาย

8. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักการทำงานที่มีระเบียบ และเก็บล้าง ทำความสะอาด เพื่อความมีวินัยในตนเอง

ส่วน สิริพรรณ ตันติรัตน์ไพศาล (2545:31-32) ได้นำเสนอเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อฝึกและเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ให้เด็กรู้จักใช้ประสาทสัมผัสให้สัมพันธ์กันได้อย่างเหมาะสม

2. เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การรู้จักสังเกต การมีไหวพริบสามารถแสดงออก ตามความถนัด ความสามารถในแต่ละคน และชื่นชมต่อสิ่งที่สวยงามต่าง ๆ

3. เพื่อการพัฒนา ทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และบุคลิกภาพ

4. เพื่อปลูกฝังค่านิยม เจตคติ และคุณสมบัติที่ดีของศิลปะและวัฒนธรรมไทย

5. เพื่อให้เด็กเริ่มต้นรู้จักใช้เครื่องมือต่างๆ ในการทำงานศิลปะ รู้จักเก็บรักษาและการทำความสะอาดอย่างถูกต้อง

6. เพื่อนำไปใช้ให้สัมพันธ์กับการจัดประสบการณ์ด้านอื่น ๆ

สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กิจกรรมศิลปะเข้าไปเป็นส่วนในการช่วยพัฒนาให้กับเด็กนั้น ครูต้องมีการตั้งจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง และในการในแต่ละครั้ง การให้โอกาสเด็กทางความคิด และการลงมือปฏิบัติ อย่างอิสระ เป็นการฝึกการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดและการแสดงออกทางศิลปะที่สำคัญ คือ ให้เด็กเริ่มต้นรู้จักใช้เครื่องมือต่างๆ ในการทำศิลปะ รู้จักเก็บรักษาและทำความสะอาดอย่างถูกต้อง

4. ความหมายของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความคิด การวางแผน การตัดสินใจ และการลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างผลงานประดิษฐ์ที่มีความแปลกใหม่ โดยใช้วัสดุเหลือใช้ที่มีลักษณะที่เอื้อให้เด็กได้มีการช่วยเหลือ การร่วมมือ และการแบ่งปันกัน ให้เด็กได้สร้างผลงานด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้จัดเตรียมอุปกรณ์ในทางเดียวกันก็มีหลายท่านที่ให้ความหมายของงานศิลปะสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

งานศิลปะสร้างสรรค์ หมายถึง กิจกรรมที่ต้องใช้ความรู้สึกลึกซึ้ง และจินตนาการ การประดิษฐ์คิดค้นศิลปะในรูปแบบต่างๆ ประดิษฐ์คิดค้นทั้งในแง่รูปทรง สี วิธีการ และเนื้อหา ต่างๆ ให้ปรากฏขึ้น เป็นการส่งเสริมการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ให้สวยงามน่าสนใจ และมีผลไปสู่การใช้ประโยชน์ในโอกาสต่างๆ ด้วย(วิรุณ ตั้งเจริญ. 2539:146) เป็นกิจกรรมทางศิลปะที่ครอบคลุมกว้างขวางมาก บางครั้งยากที่จะชี้ออกมาได้ว่าแตกต่างจากกิจกรรมการระบายสี และการพิมพ์อย่างไร (ชัยณรงค์ เจริญพาณิชย์กุล. 2532:14) และคำว่าศิลปะประดิษฐ์ที่เขียน ในปัจจุบันนั้นเป็นคำที่มักเขียนผิดซึ่งคำที่เขียนถูกต้องคือศิลปะประดิษฐ์ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2546:117)

5. ความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ศิลปะมักถูกมองว่าเป็นวิธีการสร้างสรรค์ความคิด และถือว่าการแสดงออกทางสังคมมากกว่าการแสดงออกเป็นส่วนตัว การวาดภาพจึงถือว่าการขยายตัวตนออกมาในโลกแห่งความจริง แต่ในขณะที่เด็กบางคนหากลองมองย้อนให้ลึกลงไปในความเป็นจริงแล้ว ศิลปะไม่ใช่เพียงแค่ศิลปะเท่านั้น ในที่นี้จัดได้นำเสนอ ส่วนหนึ่งของ ศิลปะ คือ ศิลปะประดิษฐ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ประถมศึกษาแห่งชาติ (2531:6-15) ได้สรุป ความสำคัญอันยังให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

1. เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ ส่งเสริมอิสระภาพในการทำงาน ครูควรวางวัสดุอุปกรณ์ไว้ในที่เด็กสามารถที่จะหยิบมาใช้ได้ และมีโอกาสเลือกหยิบได้ตามความพอใจ ในขณะที่เด็กก็สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของตนกับเพื่อนๆ ได้

2. เด็กมีสุนทรียภาพต่อสิ่งแวดล้อม เด็กรู้จักชื่นชมและมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งต่างๆ เป็นสิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา ซึ่งผู้ใหญ่ควรทำตัวอย่างโดยการยอมรับและชื่นชมในผลงานของเด็ก โดยฝึกให้เล็งเห็นว่าทุกๆ อย่างมีความหมายสำหรับตัวเขา ส่งเสริมให้รู้จักสังเกตเห็นสิ่งผิดแปลกในสิ่งธรรมดาสามัญ ให้ได้ยินในสิ่งที่ไม่เคยได้ยิน และฝึกให้เขาสนใจในสิ่งต่างๆ รอบๆ ตัว

3. เกิดความพอใจและสนุกสนาน ในขณะที่เด็กทำกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ เด็กควรทำตามความพอใจและมีความสนุกสนาน การพูดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน เป็นโอกาสที่เด็กจะแสดงออกซึ่งความคิดของเขาเป็นการพัฒนาภาษาไปด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความสามารถทางสร้างสรรค์จะช่วยให้เด็กตระหนักถึงคุณค่าความเป็นมนุษย์ ช่วยส่งเสริมให้เขามีกำลังใจ เข้าใจตนเองว่ามีความคิดที่ดี และมีความสามารถหลายอย่าง การพัฒนาเด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมกับพัฒนาการแล้ว เด็กก็จะสามารถพัฒนาตนเองได้ ในแนวทางเดียวกันมีการจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมและกระตุ้นเด็กให้มีศักยภาพแล้ว การพัฒนาเด็กเพื่อให้เขามีศักยภาพตามความสามารถของตนเองนั้นก็ชัดเจนขึ้นและวิธีการหนึ่งที่สามารถช่วยส่งเสริม และสนับสนุนนั้น คือ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดังนั้นกิจกรรมนี้จึงมีความสำคัญในการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาอย่างเหมาะสมที่สุด เลิศ อานันทนะ (2535:44-48) ได้กล่าวถึง การที่เด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้วยศิลปะที่เหมาะสมจะสามารถพัฒนาการในด้านต่างๆ ดังนี้

1. พัฒนาการด้านสติปัญญา ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และจินตนาการ การที่เด็กได้สำรวจ ทดลอง ค้นคว้ากับวัสดุานาชนิด เด็กจะมีปัญหาการแก้ปัญหา เลือกลง ตัดสินใจ วางแผน ลงมือกระทำจริง รวมทั้งการวิจารณ์และประเมินค่าในผลงานที่ตนแสดงออกจนสำเร็จขึ้นมา ซึ่งให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระเสรีภายใต้บรรยากาศที่สนุกสนานเพลิดเพลิน

2. พัฒนาการทางด้านร่างกาย ส่งเสริมการทำงานที่ประสานสัมพันธ์กันระหว่าง การใช้กล้ามเนื้อมือ และประสาทตา ทำให้อวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายมีความแข็งแรง มีทักษะในการทำงานคล่องตัวดีขึ้น

3. พัฒนาการทางด้านอารมณ์ ทำให้เด็กมีอารมณ์ขันบานสนุกสนาน ยิ่งเด็กประสบผลสำเร็จในงานที่ลงมือทำยิ่งทำให้เด็กเชื่อมั่นในตนเอง บนพื้นฐานของความรัก ความรู้สึกภาคภูมิใจในความสามารถของตนส่งผลให้เด็กมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถมองโลกที่สว่างงามด้วยสายตาที่สว่างงาม สดใส ตลอดจนมีความรู้สึกที่ดีงามต่อผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมรอบข้าง

4. พัฒนาการทางด้านสังคม การจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะเพื่อพัฒนาทางสังคมให้แก่เด็กได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ การจัดกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์(Group Process) ทำให้เด็กได้เรียนรู้ และฝึกหัดด้านสังคม เช่น การวางแผน หรือปรึกษาหารือ การร่วมมือร่วมใจ การประนีประนอม การแก้ปัญหาความขัดแย้ง ฯลฯ มีผลให้เด็กรู้จักลดความต้องการของตนเอง เมื่อต้องการอยู่ร่วมในการทำงานกับเพื่อนหรือ พี่น้องของตน ที่แต่ละคนมีความสนใจต่างกัน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของกิจกรรมศิลปะนั้นเป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเด็กปฐมวัย อาทิ พัฒนาการทางด้านสติปัญญา พัฒนาการทางด้านร่างกาย พัฒนาการทางด้านอารมณ์ พัฒนาการทางด้านสังคม ได้อย่างครอบคลุม ในขณะที่เดียวกันกิจกรรมนี้ ยังเป็นส่วนช่วยให้เด็กแต่ละคนตระหนักถึงการซักถามความคิดเห็นกัน และมีความเป็นตัวของตัวเองและมีความรับผิดชอบเป้าหมาย

เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่องของพื้นฐานโครงสร้างรูปร่าง การจัดกิจกรรมด้านนี้เป็นการฝึกฝนทักษะในการใช้กล้ามเนื้อกับตา มือ ให้มีความสัมพันธ์ และให้เกิดความคล่องแคล่วของกล้ามเนื้อทั้งสองมากขึ้น เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และยังเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยให้เป็นคนประณีต มีความละเอียดอ่อน (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2539:299) ในทางเดียวกัน การจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ ได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาเด็กในเรื่องของทักษะการแก้ปัญหา มุ่งเน้นให้เด็กคิด ได้วางแผน ได้สัมผัส สำรวจ ทดลอง กับวัสดุที่มีคุณสมบัติ และลักษณะต่างๆ กัน (ฐิติพร พิชญกุล. 2538:30) งานศิลปะประดิษฐ์ มีเป้าหมายแตกต่างไปจากการวาดรูปหรือกิจกรรมประติมากรรม เพราะไม่ได้มีจุดมุ่งหมายให้แสดงออกอย่างเดียว แต่เน้นการให้เด็กได้เรียนรู้การทำงาน และมีกระบวนการในการทำงาน ที่ขั้นตอนด้วย (สตัยา สายเชื้อ.2545:145) กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ เป็นกิจกรรมการประดิษฐ์ วัสดุเป็นงานทัศนศิลป์สมัยนิยมใหม่ใช้วัตถุจริง (ready-made object) ต่อประกอบเข้าด้วยกัน สร้างสรรค์เป็นงานศิลปะวัตถุ หรือวัสดุต่างๆ ที่คุ้นเคยจะช่วยให้เราสื่อสารความรู้สึกนึกคิดที่เกี่ยวข้องกับวัตถุเหล่านั้นได้ดี การประดิษฐ์วัสดุเป็นกิจกรรมที่เด็กๆ ชอบ และสามารถแสดงออกได้อย่างน่าสนใจ เป็นการสร้างรูปทรงและวัตถุหรือวัสดุต่างๆ เข้าด้วยกัน เด็กต้องใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เป็นอย่างมาก ในการประดิษฐ์วัสดุ ต้องใช้จินตนาการถึงรูปทรงที่จะสร้างสรรค์และต้องเลือกสรรสิ่งต่างๆ มาต่อประกอบเข้าด้วยกัน หรือตัดตกแต่ง สิ่งเหล่านั้นให้สอดคล้องกับ จินตนาการ ของตนเองที่คาดหวังไว้ นอกจากนี้ยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้เด็กได้ฝึกฝนความคิดในการ แก้ปัญหาอีกด้วย นอกจากนี้ยังได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ไว้ว่า (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2539:146)

1. ส่งเสริมการริเริ่มสร้างสรรค์ ศิลปะที่ต้องอาศัยการคิดสังเคราะห์ แก้ปัญหา การใช้วัสดุอุปกรณ์ และกระบวนการทำงานให้ประสบผลสำเร็จลงได้ด้วยดี
2. ส่งเสริมการปฏิบัติงานที่ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการแสดงออก ให้กับเด็กเพราะความเชื่อมั่นย่อมพาไปสู่ความสำเร็จ
3. ส่งเสริมการดำเนินชีวิต ที่ต้องแก้ปัญหการทำงาน ต้องรู้จักปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และรู้จักประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่างๆ และส่วน อารี พันธุ์มณี (2545:200) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรมสร้างสรรค์ทางการประดิษฐ์ ไว้ดังนี้
 1. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมความคิด และการถ่ายทอดออกมาเป็นผลงาน
 2. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นการฝึกการแก้ปัญหาทั้งใน ส่วนรวม และตัวบุคคล
 3. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นการฝึกความขยัน ช่างคิด ช่างทำ
 4. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมความเป็นนักประดิษฐ์คิดค้น
 5. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นการฝึกการทำงานด้วยตนเองตามลำพัง

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ มีจุดมุ่งหมายที่แตกต่าง จาก จุดประสงค์ในการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ ทั่วไป และที่สำคัญต่าง จากงานศิลปะทั่วไปด้วย ทั้งนี้เพราะกิจกรรมที่จัดขึ้นจะเน้นให้เด็กเรียนรู้การทำงานอย่างมีระบบ อย่างมีกระบวนการ และเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน ดังนั้น เป้าหมายสำคัญของการจัดกิจกรรม คือ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่องพื้นฐานของโครงสร้างรูปร่าง และเป็นการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านความคิดที่ต้องอาศัยการคิดสังเคราะห์ และแก้ปัญหาเกี่ยวกับวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้เพื่อประดิษฐ์ผลงานออกมาตามจินตนาการที่คาดหวังไว้ และเป็นการส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กได้รู้จักการแสวงหาสิ่งที่ตรงกับความต้องการของตนเองด้วย

6. ประเภทของสื่อ-วัสดุในงานศิลปสร้างสรรค์

การจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์แก่เด็กปฐมวัยมีเป้าหมายเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่องพื้นฐานของโครงสร้างรูปร่าง ฝึกฝนทักษะในการใช้กล้ามเนื้อระหว่างมือกับตา ให้สัมพันธ์กัน และให้เกิดความคล่องแคล่วของกล้ามเนื้อทั้งสองมากขึ้น เพื่อให้เกิดความสร้างสรรค์และยังช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย ดังนั้น จึงได้แบ่งประเภทของวัสดุออกเป็น 2 ประเภทคือ วัสดุจากธรรมชาติและวัสดุเหลือใช้ (สิริพรรณ ดันดีไพศาลรัตน์ไพศาล. 2545:86-87)

1. วัสดุธรรมชาติ ได้แก่ วัสดุที่มีหรือเกิดขึ้นจากธรรมชาติ บางชนิดหาได้ง่าย มีอยู่ทั่วไป เก็บเอามาใช้ได้ บางอย่างต้องหาซื้อเพื่อนำมาใช้ เช่น

ใบไม้	ก้อนหิน	จี้กบ	ขนนก
ดอกไม้	ดิน	จี้เลื้อย	ฝักของพืช
กิ่งไม้	ทราย	ไม้ไผ่	ฯลฯ
เมล็ดพืช	เปลือกหอย	เกล็ดปลา	

2. วัสดุเหลือใช้ ได้แก่ วัสดุที่ไม่ได้ใช้แล้ว แต่สามารถนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อีก แหล่งที่มาของวัสดุเหลือใช้นั้น สมจินต์ มนุษย์ศิลป์ (2530:1-2) กล่าวไว้ว่า ได้จากของเหลือใช้ใน ชีวิตประจำวัน กล่องยาสีฟัน กล่องสบู่ แกนกระดาษชำระ ขวดพลาสติก เป็นต้น และอีกแหล่งหนึ่งคือ วัสดุเหลือใช้ที่ได้จากโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น โรงงานทอผ้าจะมีแกนหลอดด้ายที่เป็นกระดาษหรือพลาสติก หรือเศษผ้า เป็นต้น สิ่งเหล่านี้สามารถนำมาประดิษฐ์เป็นสิ่งของต่างๆ ได้ วัสดุและอุปกรณ์ที่นำมาใช้ในกิจกรรมการออกแบบสร้างสรรค์ คือ วัสดุธรรมชาติ ได้แก่ วัสดุที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น จากพืช จากสัตว์ และเศษวัสดุอื่นๆ วัสดุสังเคราะห์ ได้แก่ วัสดุที่มนุษย์สร้างขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยกรรมวิธีต่างๆ ได้แก่ เศษกระดาษต่างๆ เศษผ้า เศษกระสอบ เศษวัสดุที่เป็นพลาสติก เศษวัสดุที่เป็นโลหะและงานประดิษฐ์ตกแต่ง กิจกรรมศิลปะที่เหมาะสมกับเด็กก่อนวัยเรียนยังมีไม่มากนัก ครู

ผู้ปกครอง หรือ พี่เลี้ยงควรหาได้จัดหาเศษวัสดุเหลือใช้ หรืออาจจะเป็นวัสดุที่สะสมไว้ (สัตยา สายเชื้อ. 2541:142-143) ดังต่อไปนี้ กระดาษ ห่อของขวัญ กระดาษหนังสือพิมพ์รายวัน กระดาษแมกกาซีนหรือนิตยสารประเภทกระดาษอบมัน กระดาษแข็ง จากกล่องกระดาษ เช่น กล่อง เบียร์ กระป๋องนม หรือกล่องนมที่หมดแล้วล้างให้สะอาด กระป๋องแป้งที่ใช้แล้ว กล่องยาสีฟัน ไม้ตัดไอศกรีม หลอดไม้ ไม้เสียบลูกชิ้น เศษผ้าสีต่างๆ (เหลือจาก การตัดเสื้อผ้า) กรรไกร กาวน้ำ การลาเท็กซ์ กาวแปรงเปือกฝาชวน้ำอัดลม ฝาน้ำขวดต่างๆ ฝาพลาสติก ริบบิ้นที่ผูกของขวัญ ไม้จิ้มฟัน เทปสองหน้า เทปใส เทปยืด ขวดน้ำมันพืช ขวดยาคุลท์ (ที่ทิ้งแล้ว) อื่นๆ ที่ถือว่าเป็นเศษวัสดุ ฯลฯ งานกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ ตกแต่งสำหรับเด็กปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมประกอบเศษวัสดุ เช่น การประดิษฐ์จากกล่องกระดาษ เช่น บ้านรถไฟจากกล่องไม้ขีด ลวดขดรูปสัตว์ต่างๆ เครื่องเล่นโบว์ลิ่ง ลูกบอลจากกระดาษขยำ ตุ๊กตาจากผ้า หุ่นจากถุงกระดาษ ครูควรอธิบายขั้นตอนและประโยชน์ที่จะนำไปใช้ และคุณค่าของเศษวัสดุเหลือใช้เหล่านั้น

สิ่งที่ครูควรย้ำและไม่ควรลืม คือ ควรมีการวางแผน เตรียมตัวก่อนการสอน อุปกรณ์-การใช้เครื่องมือหรือการกระทำบางอย่าง เช่น การตัดลวด ครูควรตัดให้ หรือทาบฝาน้ำอัดลม เวลาทำควรฝึก ทาบเพียงอย่างเดียว อาจจะทำให้ลวดหักเพื่อให้ฝาน้ำอัดลม แบนออก การทาบหรือจับก้อนทำให้ฝักกล้านเนื้อ มือจะความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือได้มากขึ้น แต่การทาบฝาน้ำอัดลมนี้ ครู พี่เลี้ยง หรือผู้ปกครองต้องดูแล กิจกรรมอย่างใกล้ชิด ข้อสำคัญไม่ควรรีบร้อนทำให้เสร็จ ควรอธิบายให้เด็กทราบขั้นตอน และวิธีการในการประดิษฐ์ คุณสมบัติของวัสดุเพื่อการพัฒนาร่างกายของเด็กเป็นสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่คุณต้องอธิบาย การใช้อุปกรณ์ เช่น กรรไกร กาว มีด สี กระดาษแข็ง กระดาษวัสดุ และเมื่อใช้แล้วต้องเก็บและวางเป็นที่

จากที่กล่าวมาสามารถนำมาสรุปได้ว่า วัสดุที่ใช้ในการทำงานศิลปะประดิษฐ์ แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ วัสดุที่ได้จากธรรมชาติ เช่น ใบไม้ ดอกไม้ ต้นไม้ กิ่งไม้ เมล็ดพืช เปลือกหอย ฯลฯ และวัสดุที่เป็นของเหลือใช้ เช่น กล่องยาสีฟัน เศษผ้า ฝาชวน้ำอัดลม ไม้ตัดไอศกรีม ขวดพลาสติก ฯลฯ

7. แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

ศิลปะเป็นแนวทางที่จะช่วยให้เด็กได้แสดงความสามารถและความรู้สึกนึกคิดของตนออกมา ในรูปของรูปภาพหรือสิ่งของ เด็กจะใช้ศิลปะเพื่อเป็นสื่ออธิบายสิ่งที่เขาทำ เห็นและคิดออกมาเป็นผลงาน การจัดกิจกรรมให้แก่เด็กจะช่วยให้เด็กมีโอกาสค้นคว้า ทดลองและสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนให้ผู้อื่นและโลกที่อยู่รอบตัวเขาได้เข้าใจ (เยาวพา เดชะคุปต์. 2528:96) ขณะเดียวกันครูจำเป็นต้องกำหนดขอบเขตการแก้ปัญหาทางจินตนาการให้เด็กด้วย ขอบเขตนี้ครูอาจจะตั้งให้หรือให้เด็กคิดเอง

ซึ่งต้องสอดคล้องกับประสบการณ์และสภาพการรับรู้ของเด็กแต่ละคนหรือของเด็กที่อยู่ในกลุ่มอายุเดียวกัน ขอบเขตดังกล่าวโดยทั่วไปจะตั้งโดยใช้เรื่องราวเป็น หัวข้อกำหนด ถ้าเป็นงานที่เด็กทำคนเดียว ควรกำหนดหัวข้อที่สามารถกระตุ้นให้เด็กเกิดจินตนาการจากประสบการณ์ส่วนตัวให้มากที่สุด และสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-5 ขวบ ควรจัดกิจกรรมศิลปะแยกออกมาให้เด่นชัดด้วยอย่างน้อย สัปดาห์ละครั้งและควรมีการจัดชั่วโมงศิลปะให้เด็กบ้างอย่างมีกระบวนการ มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนว่า ต้องการให้เด็กมีความรู้หรือประสบการณ์ทางศิลปะอย่างไร (พีระพงษ์ กุลพิศาล; และคณะ. 2533:212, 214) ส่วนการตั้งคำถามเป็นเทคนิคการสอนที่ถือว่าเป็นหัวใจของการสอนเพราะการสอนศิลปะไม่ว่าจะสอนด้วยวิธีแบบใด การใช้คำถามจะอยู่ทุกขั้นตอนของการสอน การใช้คำถามไม่จำเป็นที่ครูจะใช้คำถามอยู่เพียงฝ่ายเดียวนักเรียนอาจจะใช้คำถามแทนครูหรือใช้คำถามโต้ตอบกันเองก็ได้ ซึ่งประโยชน์ของคำถามในการสอนศิลปะจะช่วยส่งเสริมความสามารถทางความคิดให้กับนักเรียนจะเป็นการสร้างนิสัยการคิดที่ดีให้กับนักเรียนและเป็นสื่อกลางเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อโยงมาสู่เรื่องที่ได้เรียนรู้ต่อไป การใช้คำถามที่ดีเป็นการขยายความคิดและแนวทางในการเรียนรู้ศิลปะให้กว้างขวางขึ้น (อุบล ตูจินดา. 2532:160-162) ในการจัดกิจกรรมศิลปะให้แก่เด็กนั้น สัตยลักษณ์ สุวรรณศรีมี (ม.ป.ป.:15) มีหลักที่ต้องคำนึงถึงหลายประการ ดังนี้

1. จะต้องจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะให้ได้ทุกวัน โดยผู้สอนต้องเตรียมอุปกรณ์ที่เด็กต้องการใช้ให้พร้อม เช่น สีเทียน สีน้ำ ดินน้ำมัน และเศษวัสดุต่างๆ ไว้ตามโต๊ะล่วงหน้า
2. ก่อนให้เด็กเข้าทำกิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะ ควรใช้วิธีปล่อยให้เด็กเข้าทำกิจกรรมอย่างมีระเบียบ ซึ่งสามารถกระทำได้หลายวิธี เพื่อให้เด็กเข้ากลุ่มได้ เช่น ผู้สอนอาจถามว่าเมื่อเช้านี้ใครรับประทานข้าวกับผักก็ให้เข้ากลุ่มเดียวกัน เป็นต้น
3. การจัดโต๊ะกิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะ ควรจัดให้เป็นโต๊ะรวมที่เด็กสามารถล้อมวงกันทำงาน ได้มีโอกาสใช้ของร่วมกัน เช่น โต๊ะสำหรับวาดภาพด้วยสีเทียนและโต๊ะสำหรับวาดภาพด้วยสีน้ำ เป็นต้น
4. ตลอดเวลาที่เด็กทำงาน จะต้องเดินดูเด็กเพื่อคอยเขียนชื่อหลังกระดาษและคอยให้กำลังใจเด็ก แต่ไม่มีหน้าที่ไปชี้แนะว่าให้เด็กทำอะไร
5. หากเด็กทำเศษวัสดุหล่น ควรแนะนำให้เด็กเก็บเองทุกครั้ง หากเด็กทำงานไม่ถูกต้องต้องไม่บอกให้เด็กแก้ไขอย่างไร ตรงไหน แต่จะใช้คำถามที่จะช่วยให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจ และมีความมั่นใจในตนเอง
6. หากพบว่า เด็กคนหนึ่งคนใดชอบเล่นอยู่ที่เดียวโดยไม่ยอมลุกไปที่คนอื่นๆ บ้าง ต้องให้คำแนะนำแก่เด็กให้รู้จักการแบ่งปัน และแนะนำให้ทำกิจกรรมต่อไปในวันรุ่งขึ้น
7. เมื่อเด็กทำงานเสร็จ ควรตรวจผลงานเด็กเพื่อดูพัฒนาการของเด็ก

8. ไม่ควรมองผลงานของเด็กด้วยความขบขัน แต่ต้องแสดงให้เห็นว่าผลงานที่เด็กตั้งใจทำนั้นมีค่าเสมอเมื่อใกล้จะหมดเวลา ต้องให้เด็กเก็บของเข้าที่ทุกครั้ง โดยทั่วไป การจัดกิจกรรมศิลปะให้แก่เด็กจะต้องใช้เวลาให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมอย่างเหมาะสม ซึ่งในการจัดกิจกรรมประจำวันต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาเด็ก โดยใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรมที่เหมาะสมดังนี้ เด็กอายุ 3-4 ขวบ ใช้เวลาในการทำกิจกรรม 10 – 20 นาที เด็กอายุ 5-6 ขวบ ใช้เวลาทำกิจกรรม 20 – 30 นาที สำหรับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จะใช้ระยะเวลามากขึ้น ตั้งแต่ 40-60 นาที หรือมากกว่านั้น ส่วนสิริพรรณ ตันศิริรัตน์ไพศาล (2545) ได้กำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการสอนศิลปะสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน ไว้ดังนี้

จัดเนื้อหาและหลักสูตร เน้นให้เด็กมีโอกาสจัดกระทำ (Manipulation) เพราะเด็กในวัยนี้จะเรียนรู้โดยอาศัยประสาทสัมผัส การรับรู้ การเคลื่อนไหว (Sensory-Motor) เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาการจัดกิจกรรมควรเน้นพัฒนาประสาทสัมผัสและต้องให้เห็นสิ่งต่าง หรือเรียนรู้สิ่งต่างๆ ทั้งประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งช่วยให้เกิดสิ่งใหม่ๆ รอบตัว

การเลือกวัสดุโดยเด็กมีโอกาสสัมผัสหรือจับต้องสิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติ เช่น ดิน หิน ทราย น้ำ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยเป็นสื่อพัฒนาประสาทรับรู้การเคลื่อนไหวของเด็กให้เข้าใจสภาพความจริงของวัตถุ เช่น เรื่อน้ำหนัก เนื้อสารจะนำไปสู่การเชื่อมโยงกับโครงสร้างอื่น จึงให้เด็กได้จัดทำเพื่อพัฒนาประสาทสัมผัสมากที่สุด (เขาวพา เดชะคุปต์, 2536:94) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540:28-29) กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมไว้ดังนี้

การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ควรจัดให้เด็กทุกวัน โดยอาจจัดวันละ 3-5 กิจกรรมให้เด็กเลือกทำอย่างน้อย 1-2 กิจกรรม ตามความสนใจดังตัวอย่างการดำเนินการดังนี้

1. เตรียมจัดโต๊ะและวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมโดยอาจมอบหมายให้เด็กรับผิดชอบช่วยจัดอุปกรณ์ให้แต่ละวัน ตัวอย่างการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ใน 1 วัน เช่น

กิจกรรมที่ 1 ปั้นดินน้ำมัน / ดินเหนียว – แป้งโดว์

กิจกรรมที่ 2 วาดภาพระบายสีด้วยสีเทียน

กิจกรรมที่ 3 วาดภาพด้วยสีน้ำ

กิจกรรมที่ 4 ฉีกปะกระดาษ

กิจกรรมที่ 5 ประดิษฐ์เศษวัสดุ

หรืออาจจัดเพิ่มกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และกิจกรรมสร้างสรรค์อื่น ๆ เช่น

กิจกรรมที่ 1 ปั้นดินน้ำมัน / ดินเหนียว – แป้งโด

กิจกรรมที่ 2 การวาดภาพระบายสี

กิจกรรมที่ 3 ฉีกปะกระดาษ

กิจกรรมที่ 4 การสร้างรูปด้วยยางจากกระดานตะปู

กิจกรรมที่ 5 การเล่นเกมการศึกษา (ภาพตัดต่อ)

2. สร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรมให้มีความสดชื่นแจ่มใส และมีอิสระให้เด็กเลือกทำกิจกรรมอย่างมีระบบ โดยใช้เทคนิคต่างๆ เช่น

- การใช้คำถาม / สนทนา เช่น “อาหารมื้อเช้าวันนี้ ใครรับประทานไข่บ้าง” เมื่อเด็กยกมือตอบ ครูอนุญาตให้เด็กเหล่านั้นเลือกทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่จัดเตรียมไว้ หรือเลือกเล่นอิสระในมุมเล่นต่างๆ ครูจะเปลี่ยนคำถามเป็นอาหารชนิดอื่น ๆ ต่อไปจนเด็กได้เข้าทำกิจกรรมครบทุกคน

3. ให้เด็กเลือกทำกิจกรรมอย่างอิสระตามความสนใจของตนอย่างน้อย 1–2 กิจกรรม

4. การเปลี่ยน / หมุนเวียนการทำกิจกรรม ครูต้องกำหนดข้อตกลงกับเด็กว่า ในกรณีที่โต๊ะ / กลุ่มใดมีเด็กครบหรือเต็มตามจำนวนที่กำหนดหรือจัดไว้แต่เด็กแต่ละคนสนใจที่จะทำกิจกรรมนั้นบ้าง เด็กจะต้องรอคอยจนกว่าจะมีที่ว่างหรือให้เด็กเล่นในมุมเล่นก่อน เมื่อมีที่ว่างจึงจะสามารถเข้าทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ตนสนใจได้

5. กิจกรรมใดเป็นกิจกรรมใหม่สำหรับเด็ก ครูควรแนะนำอุปกรณ์และวิธีใช้ เช่น การละเลงสีด้วยนิ้วมือ ซึ่งจะต้องใช้น้ำทาโต๊ะแล้วทาบกระดาษลงไป (เพื่อป้องกันไม่ให้กระดาษเลื่อนไปมา) ตักแป้งที่ผสมสีลงบนกระดาษใช้ส่วนต่างๆ ของมือ เช่น นิ้วมือ ฝ่ามือ สันมือ ฯลฯ วาดแป้ง เป็นรูปต่างๆ และควรแนะนำให้เด็กสวมพลาสติกกันเปื้อนเพื่อไม่ให้เลอะเทอะเสื้อผ้า

6. ขณะเด็กทำกิจกรรมครูต้องคอยดูแล ชี้แนะหรือให้คำปรึกษาเมื่อเด็กต้องการ ครูไม่ควรบอกหรือสั่งให้เด็กทำตามความคิดเห็นของครู หรือให้ทำกิจกรรมเหมือนกันหมดทั้งห้อง และต้องคอยให้กำลังใจแก่เด็ก อย่าตีเทียบจนเด็กหมดกำลังใจ

7. ควรกระตุ้นให้เด็กรู้จักคิดแก้ปัญหา เช่น พบว่าเด็กวาดภาพรถยนต์ไม่มีล้อแทนที่ ครูจะบอกให้เด็กเติมล้อรถครูอาจใช้คำถามว่า “รถคันนี้จะเล่นได้อย่างไร” การถามเช่นนี้จะช่วยให้เด็กคิดและพบคำตอบด้วยตนเอง

8. เมื่อทำงานเสร็จหรือหมดเวลา ต้องให้เด็กเก็บวัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้เข้าที่ และดูแลทำความสะอาดห้องเรียนให้เรียบร้อยทุกครั้ง

9. เมื่อเด็กทำงานเสร็จ อาจให้เด็กเล่า / อธิบายผลงานของตน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาภาษา และทักษะการคิดของเด็ก ถ้าเป็นภาพวาด ครูควรบันทึกเรื่องที่เด็กเล่า และวันที่ที่ทำไว้ด้วยเพื่อทราบความก้าวหน้า และระดับพัฒนาการของเด็ก การเขียนเรื่องที่เด็กเล่า ควรเขียนด้วยตัวบรรจง ขนาดตัวหนังสือใหญ่พอที่จะเห็นลีลาการเขียนที่ถูกต้อง เพื่อให้เด็กมีโอกาสคุ้นเคยกับตัวหนังสือ

ดังนั้นสรุปได้ว่า กิจกรรมศิลปะเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กฝึกประสาทสัมผัสให้เกิดความพร้อมและเป็นแนวทางในการสร้างภาพรวมของการพัฒนาความรู้ ความคิด และเปลี่ยนแปลงความใฝ่ฝันของเด็กให้เป็นความจริง โดยครูจะเป็นผู้ทำทนายและช่วย ให้เด็กได้มีโอกาสแสดงออกเพื่อพัฒนา ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ประสบการณ์กิจกรรมทางศิลปะจะช่วยพัฒนาความคิด ในการรับรู้ ซึ่งการตั้งคำถามของครูมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนาทางด้านความคิด ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ครูควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กและจัดกิจกรรมให้สอดคล้อง

เหมาะสมกับความพร้อมและความต้องการของเด็กด้วยการสอนศิลปะในเด็กปฐมวัยจะต้องมีการวางแผน และเตรียมตัวผู้สอน การทำแผนการสอนและเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการสอนเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะผู้สอนจะไต่ทราบขั้นตอนในการสอน ข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อจะได้แก้ไข จัดเตรียม ให้เรียบร้อย ก่อนลงมือสอนจริง ซึ่งผู้สอนควรปฏิบัติให้เป็นกิจนิสัย การสอนศิลปะจะสอนแบบสุกเอาเผากินไม่ได้ ต้องละเอียดถี่ถ้วน อดทน ผู้สอนจะต้องเตรียมตัวก่อนสอนทุกครั้ง และดูแลเรียบร้อยเมื่อเสร็จกิจกรรม ด้วย (สิริพรรณ ตันติรัตน์ไพศาล. 2545:40-41) ต่อไปนี้คือลำดับขั้นตอนในการสอนศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย

1. การวางจุดมุ่งหมายในการสอน
2. การเตรียมตัวก่อนลงมือสอน
 - 2.1 เตรียมแผนการสอน ได้แก่ จุดประสงค์ เนื้อหา ระยะเวลา สื่อการสอน จำนวนเด็ก จำนวนกิจกรรม สถานที่
 - 2.2 เตรียมอุปกรณ์การสอน
3. ทดลองและตรวจสอบอุปกรณ์ในการสอนก่อนลงมือสอนจริง
4. ทำการสอนจริง ตามแผนการสอน และสาธิตการปฏิบัติงาน
5. เตรียมตัวเด็กให้พร้อมก่อนปฏิบัติงาน เช่น เตรียมสวมเสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อน เตรียมแบ่งจำนวนเด็กตามจำนวนกิจกรรม ฝึกความเป็นระเบียบวินัยในการเข้าแถว

8. บทบาทของผู้ปกครองในการนำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มาใช้กับเด็กปฐมวัย

วิธีการหลายๆ วิธี ที่ผู้ปกครองสามารถนำมาจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยได้นั้น ผู้ปกครองสามารถประยุกต์หรือใช้วิธีการหรือแนวทางที่ครูผู้สอนใช้ในชั้นเรียนมาปรับใช้ให้เกิดเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยได้ วิธีการที่ครูสามารถสร้างบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม เพื่อกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ครูสอนศิลปะต้องให้ความอบอุ่น มีความเป็นกันเองกับเด็ก พยายามพูดชักจูง ได้รับความสนใจ ให้กำลังใจ ชมเชย ไม่มีวิจารณ์ หรือติผลงานเด็ก ส่งเสริมให้เด็กได้รับประสบการณ์ทางศิลปะ ทั้งทางตรงและทางอ้อมให้ครอบคลุมหลายๆ ด้าน

- ครูควรดูแลให้เด็กสร้างสรรค์งานด้วยความพยายามของตนเองกล้าคิดกล้าตัดสินใจ ไม่ใช่วิธีการที่เผด็จการ สั่งให้เด็กทำงาน
- ไม่ควรสอนกฎเกณฑ์ ทฤษฎี รายละเอียด และสัดส่วนต่างๆ ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นคว้า ทดลองและทำจริงด้วยตนเอง มากๆ จะมีผลทำให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างลึกซึ้ง
- จัดประสบการณ์อันก่อให้เกิดผลงานและเข้าใจในทางศิลปะแก่เด็ก การเล่านิทาน ฟังเพลง สนทนา ดูภาพ ดูทีวี ดูวีดิทัศน์ หรือการศึกษานอกสถานที่

- ควรเปิดโอกาสและจัดกิจกรรมศิลปะหลายๆ รูปแบบ ให้เด็กอย่างกว้างขวางในการจัดกิจกรรม แต่ครั้งควรจัดลำดับก่อน-หลัง และต่อเนื่องกันหรืออาจจะจัดให้สลับกันไป เพื่อให้เด็กเกิดประสบการณ์อย่างกว้างๆ และรักษาระดับเนื้อหาวิชาความรู้ให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะ และความคิดสร้างสรรค์

- ปัจจัยที่กระทบรบกวนความเป็นธรรมชาติในการแสดงออกที่สำคัญ คือความคิดที่เป็นนามธรรมของผู้ใหญ่ ปัจจัยนี้เมื่อครอบงำอยู่นานๆ ทำให้เด็กเปลี่ยนการแสดงออกให้เป็นไปตามที่ผู้ใหญ่ต้องการงานศิลปะซึ่งเป็นการแสดงออกของเด็กที่ถูกละทิ้ง การใช้ศิลปะเพียงวิธีเดียวก็เป็นการจัดประสบการณ์ กิจกรรม และรู้จักสิ่งต่างๆ ดังที่ เลิศ อานันทะ ได้กล่าวถึงบทบาทของครูและผู้ปกครองไว้ดังนี้

1. สอนด้วยความรัก
2. ยอมรับนับถือในความสามารถของนักเรียนแต่ละคนที่แตกต่างกัน
3. ไม่จำเป็นต้องรีบร้อนแก้ไขผลงานศิลปะของนักเรียน ทางที่ดีควรส่งเสริมให้ กล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออก ให้มากที่สุด
4. อย่าแทรกแซงความคิดหรือตัดสินใจแก้ปัญหาแทนนักเรียน ทางที่ดีควรให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างอิสระ
5. ใช้คำพูดช่วย และทำท่ายให้แสดงออกแทนการออกคำสั่ง
6. วางแผนการจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ไว้ล่วงหน้า เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างอิสระภายใต้บรรยากาศของความรัก ความอบอุ่นและเป็นกันเอง จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าปลอดภัย ได้รับความคุ้มครองปกป้อง และส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าแสดงออกในที่สุด

ข้อควรคำนึงในการสอนศิลปะเด็กปฐมวัย

1. หลีกเลี่ยงการใช้แบบอย่างหรือจุดเป็นภาพ และสมุดภาพระบายสีแก่เด็ก เพราะ สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กเกิดการสูญเสียความคิดสร้างสรรค์
2. ต้องช่วยพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองให้แก่เด็ก โดยการทำให้เด็กรู้ว่าครูมีความจริงใจให้กับเขา ทำให้เขารู้ว่าเขาควรจะมีใจ ในตัวเขาที่เขาทำได้ด้วยตนเอง พูดกับเขาบ่อยๆ ว่า “หนูทำได้” จะทำให้เด็กเกิดความพยายาม และไม่กลัวที่จะแสดงออก
3. เข้าใจผลงานของเด็ก ทำให้เด็กรู้ว่าครูเห็นคุณค่าในงานที่เขาทำ อย่างบังคับ หรือคาดคั้นเอาความหมายจากภาพวาดของเขา
4. ครูจะต้องไม่แก้ไข หรือทำผลงานให้เด็กเสียเอง ครูเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์และช่วยเมื่อเด็กต้องการความช่วยเหลือ โดยเฉพาะการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ให้คำแนะนำ สาธิตให้ดู เมื่อเด็กใช้เป็นครั้งแรก

5. ไม่ควรวิจารณ์งานศิลปะของเด็ก หากเป็นการประเมินผล จะมีวิธีการประเมิน โดยเฉพาะเด็ก ๆ ควรมีโอกาสที่จะแสดงความรู้สึกนึกคิดของเขา โดยปราศจากความกลัว บทบาทของครูผู้สอนคือ จัดหาวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ให้เขา และทำให้เกิดความภูมิใจในการทำงานด้วยตนเอง

6. การทำให้ผู้ปกครองเห็นคุณค่าของเด็กจะช่วยทำให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์งานต่างๆ ได้

7. ควรขยายประสบการณ์ทางศิลปะของเด็กด้วยการพาไปทัศนศึกษาแหล่งที่แสดงผลงานศิลปะ หรือชมผลงาน ภาพวาด หรือสไลด์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปะนำมาให้เด็กดู ในห้องเรียนบ้างถ้าทำได้

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชนกพร ชีรกุล (2541:บทคัดย่อ) การศึกษาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบเน้นกระบวนการ ผลของการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบเน้นกระบวนการและเด็กปฐมวัยที่ได้รับกิจกรรมสร้างแบบปกติ มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พนิดา ชาดยาภา (2544:บทคัดย่อ) ศึกษากระบวนการพัฒนาการสื่อความหมายของเด็กปฐมวัยโยการสร้างเรื่องราว ในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ตามแนวทางการสอนภาษาธรรมชาติ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ถ่ายทอดความคิด อย่างอิสระที่มีการสนทนา ซักถามและเล่าเรื่องจากสิ่งที่พบเห็น แล้วนำมาสร้างเป็นผลงาน ศิลปะ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาการสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย

กรรณิการ์ โยธารินทร์ (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกลุ่ม โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยเฉลี่ยรวมและแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ การร่วมมือความเป็นเพื่อน การช่วยเหลือความเห็นอกเห็นใจ และความไม่เห็นแก่ตัว ของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมในแต่ละช่วงสัปดาห์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกลุ่มในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีพฤติกรรมทางสังคมโดยเฉลี่ยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์พบว่า คะแนนพฤติกรรมทางสังคมโดยเฉลี่ยรวมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้นตลอดในช่วงสัปดาห์ที่ 1 -6 และสัปดาห์ที่ 9 ยกเว้นในสัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนพฤติกรรมทางสังคมที่มีแนวโน้มลดลง เมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยแยกเป็นด้านๆ พบว่า คะแนนพฤติกรรมทางสังคมทั้ง 5 ด้าน มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ไม่คงที่

เพ็ญทิพา อ่วมมณี (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับ และเปรียบเทียบความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ ของเด็กปฐมวัยก่อน และหลังการทำกิจกรรมที่ใช้ลวดกำมะหยี่สีในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยหลังการทำกิจกรรมที่ใช้ลวดกำมะหยี่สีในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้านปรากฏว่า ด้านการรับรู้ลักษณะของวัตถุ เมื่อมีการเคลื่อนย้าย หรือเปลี่ยนแปลงมุมมองนั้นอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการจำแนกลักษณะของวัตถุ ที่อยู่คงที่ ด้านการหาความสัมพันธ์ของวัตถุสองสิ่ง หรือมากกว่า ด้านการจัดหมวดหมู่วัตถุ สองถึงสามมิติ และด้านการจินตนาการเกี่ยวกับส่วนประกอบต่างๆ เมื่อนำมาประกอบเข้าด้วยกันนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยหลังการทำกิจกรรมที่ใช้ลวดกำมะหยี่สีในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สูงกว่าก่อนการทำกิจกรรมที่ใช้ลวดกำมะหยี่สีในการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

จิติพร พิษณุกุล (2548:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ศิลปะประดิษฐ์แบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ศิลปะประดิษฐ์แบบกลุ่มกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ศิลปะประดิษฐ์แบบรายบุคคล มีความสามารถในการแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยพบว่า กิจกรรมศิลปะ เป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาเด็กได้ทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ในการจัดกิจกรรมศิลปะให้กับเด็กนั้น ครูควรให้โอกาสในการคิด ความเป็นอิสระในการทำงาน โดยปกติกิจกรรมศิลปะมักเป็นศิลปะพื้นฐาน อันเพื่อให้รู้ พื้นฐานทางด้านศิลปะเท่านั้น หากมองตามความหมายของศิลปะประดิษฐ์ แล้วจะพบว่า ศิลปะประดิษฐ์ไม่เพียงแต่ศิลปะ แต่เป็น การพัฒนาให้เด็กได้เกิดความคิด ตั้งแต่ก่อนการเริ่มลงมือทำ ในขณะเดียวกัน ศิลปะก็เป็นสิ่งที่เด็กชื่นชอบ ซึ่งก็จะเป็นผลดีต่อการเรียนรู้ จึงมีการศึกษาการนำกิจกรรมศิลปะมาเป็นสื่อเพื่อใช้ในการส่งเสริมลักษณะที่พึงประสงค์ต่างๆ ให้กับเด็ก เช่นความสามารถในการแก้ปัญหา การคิดในลักษณะของเชิงวิทยาศาสตร์ การพัฒนาการสื่อความหมายดังนั้นจึงควรนำกิจกรรมศิลปะมาใช้ในการจัดประสบการณ์ แก่เด็กปฐมวัยเพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยต่อไป การกระตุ้นและเร้าความสนใจ ให้กับเด็กปฐมวัยได้มีโอกาสด้านการคิด วิเคราะห์และวางแผน หรือดำเนินกิจกรรม ตามกระบวนการของการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ยาวนานขึ้นนั้น ครูผู้มีบทบาทในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย จึงควรเลือกที่จะใช้สื่อ-วัสดุ ที่สามารถกระตุ้นและทำให้เด็กคิดได้หลายแง่มุม เช่น วัสดุธรรมชาติ ที่สามารถหาได้ง่าย ตามท้องถิ่นหรือบริบทภายในโรงเรียน ซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งที่เด็กคุ้นเคย แต่อาจจะขาดการสัมผัส จับต้อง มาใช้ในการทำงานศิลปะศิลปะประดิษฐ์ ก็จะทำให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็นและสนใจเพิ่มมากขึ้นได้ และเมื่อความสนใจเกิดขึ้น ความอยากรู้อยากเรียนรู้อาจจะเกิดขึ้นและเมื่อความอยากรู้อยากเรียนรู้อาจเกิดขึ้น เด็กก็จะต้องใช้กระบวนการที่สามารถทำให้ได้มาซึ่งความรู้หรืออะไรก็ตามแต่ เพื่อมาตอบสนองความอยากรู้อยากเรียนรู้อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาในส่วนของการพัฒนาการทุกด้านของเด็กปฐมวัย ไปพร้อมกับทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการของตนเองต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนอนุบาลเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 มีรายละเอียดในการศึกษา

ค้นคว้าเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอนุบาลปีที่ 1-3 ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ทั้งหมด 2 เขต ประกอบด้วย 8 อำเภอ ดังนี้

เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ครอบคลุมพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่

1. อำเภอเมืองลพบุรี มี 8 โรงเรียนดังนี้

โรงเรียนอนุบาลบรรจงรัตน์, โรงเรียนเมืองละโว้วิทยา, โรงเรียนพัฒนปัญญา, โรงเรียนวรกิจพิทยา, โรงเรียนวรนาถวิทยาลพบุรี, โรงเรียนวรพิทยา, โรงเรียนอนุบาลเข็นศิระ และโรงเรียนบำรุงศึกษา

2. อำเภอโคกสำโรง มี 3 โรงเรียนดังนี้

โรงเรียนจารึกล้อม, โรงเรียนทศวรรษศึกษา และโรงเรียนศรีแก้วอนุกุล

3. อำเภอป่าหมี มี 3 โรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนพระวารสาร, โรงเรียนรัตนศึกษา และโรงเรียนสุเทพวิทยาลัย

4. อำเภอท่าม่วง มี 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนรุ่งนิตติวิทยา

เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ครอบคลุมพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่

1. อำเภอชัยบาดาล มี 6 โรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนนารายณ์วิทยา, โรงเรียนนารายณ์ท่าหลวง, โรงเรียนอารีสวัสดิ์, โรงเรียนสามัคคีวิทยา, โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ และโรงเรียนสัตยาไส

2. อำเภอหนองม่วง มี 5 โรงเรียนดังนี้

โรงเรียนทองทาพิทยา, โรงเรียนวิไลพิทยา, โรงเรียนอนุบาลธรรมรักษ์, โรงเรียนยงศ์สุริศึกษา และโรงเรียนแก้วประทานวิทยา

3. อำเภอพัฒนานิคม มี 2 โรงเรียนดังนี้

โรงเรียนเพ็ญพัฒนา และโรงเรียนงามมีศรี

4. อำเภอสระโบสถ์ มี 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนสร้างพัฒนา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่โรงเรียนจัดขึ้นและกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 – 3 ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550

1. สุ่มเลือกโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จากเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ทั้ง 2 เขต ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากรายชื่อโรงเรียน จำนวน 8 โรงเรียนจาก 8 อำเภอ อำเภอละ 1 โรงเรียน จาก 2 เขตพื้นที่การศึกษา

2. ในแต่ละโรงเรียนที่เลือกในข้อ 1.1 สุ่มเลือกผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย โดยทำการเลือกเฉพาะผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจังหวัดลพบุรีมาโรงเรียนละ 30 คน โดยสุ่มผู้ปกครองมาระดับชั้นละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน จากขั้นตอนดังกล่าวได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 240 คน จาก 8 โรงเรียน 8 อำเภอ จาก 2 เขตพื้นที่ ดังมีรายละเอียด ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา

เขต	อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	ระดับชั้น	จำนวน ผู้ปกครอง
เขตพื้นที่ การศึกษา ลพบุรีเขต 1	อำเภอเมืองลพบุรี	โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ค่าย นารายณ์	อ.1	10
			อ.2	10
			อ.3	10
	อำเภอโคกสำโรง	โรงเรียนจาลีกล้อม	อ.1	10
			อ.2	10
			อ.3	10
	อำเภอบ้านหมี่	โรงเรียนพระวรสาร	อ.1	10
			อ.2	10
			อ.3	10
	อำเภอท่าม่วง	โรงเรียนรุ่งนวิดิวิทยา	อ.1	10
			อ.2	10
			อ.3	10
เขตพื้นที่ การศึกษา ลพบุรีเขต 2	อำเภอชัยบาดาล	โรงเรียนนารายณ์วิทยา	อ.1	10
			อ.2	10
			อ.3	10
	อำเภอหนองม่วง	โรงเรียนอนุบาลธรรมรักษ์	อ.1	10
			อ.2	10
			อ.3	10
	อำเภอพัฒนานิคม	โรงเรียนเพ็ญพัฒนา	อ.1	10
			อ.2	10
			อ.3	10
	อำเภอสระโบสถ์	โรงเรียนสร้างพัฒนา	อ.1	10
			อ.2	10
			อ.3	10
รวม 2 เขต	8 อำเภอ	8 โรงเรียน	อ1-อ.3	240 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลพบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง และความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นข้อคำถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

- 2.1 ประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำนวน 15 ข้อ
- 2.2 รูปแบบในการร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 15 ข้อ

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ในด้าน ความหมายของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย ประเภทของสื่อ-วัสดุในงานศิลปะสร้างสรรค์ แนวทางในการนำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มาใช้กับเด็กปฐมวัยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย บทบาทของผู้ปกครองในการนำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มาใช้กับเด็กปฐมวัย

2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างเครื่องมือ โดยกำหนดแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ให้มีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยทุกด้าน

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง จำแนกตาม ระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพ

ตอนที่ 2 ทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย 2 ด้าน ดังนี้ คือ ประโยชน์ของการร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ที่มีต่อเด็กปฐมวัย และรูปแบบในการร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมโครงสร้างของประโยชน์และรูปแบบในการจัด ในตอนที่ 2 จำนวน 30 ข้อ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบข้อคำถามและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพรณ ตันศิริตันไพศาล อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. อาจารย์.ธิดา เมฆเมืองทอง ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จังหวัดลพบุรี
3. ดร. ประมินทร์ อริเดช ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขข้อความและรูปแบบของแบบสอบถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์การตัดสิน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 2 ใน 3 คน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง จำนวน 5 ข้อใช้ได้ทั้ง 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

2.1 ด้านประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำนวน 15 ข้อ

2.2 รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 15 ข้อ

ในตอนที่ 2 แก้ไขข้อความและรูปแบบของแบบสอบถามและใช้ได้ทั้งหมด

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ผู้ปกครองของเด็กโรงเรียนสามัคคี จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (ลิวน สายยศ; แอลังคณา สายยศ. 2538:170; อ้างอิงจาก Cronbach. n.d.) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

4. ปรับปรุงข้อความและตรวจสอบแก้ไขคำผิดของแบบสอบถามอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียน กองทัพบกอุปถัมภ์ค่ายนารายณ์ โรงเรียนจาลิกล้อม โรงเรียนพระวรสาร โรงเรียนรุ่งนิวัตติ โรงเรียนนารายณ์วิทยา โรงเรียนอนุบาลธรรมรักษ์ โรงเรียนเพ็ญพัฒนา และโรงเรียนสร้างพัฒนา รวมทั้งสิ้น 8 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามไปส่งยังโรงเรียนเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 โรงเรียน เพื่อนำไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยในการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากโรงเรียน โดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้แจกและเก็บแบบสอบถามคืนจากผู้ปกครอง

3. เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2550 ถึง วันที่ 23 พฤศจิกายน 2550 โดยผู้วิจัยนัดหมายวันเก็บรวบรวมข้อมูลกับทางโรงเรียนและเป็นผู้ไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับคืน 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 ได้รับคืน 120 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 ได้รับคืน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลทุกฉบับ ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความร่วมมือด้วยดี จากนั้นจึงนำมาดำเนินการ หาสถิติ โดยการจำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนและตรวจสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของการร่วมกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย และรูปแบบในการร่วมกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยจำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยการหาคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการร่วมกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของการร่วมกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ จำแนกตามตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง โดยใช้ t – test หรือ f -test

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการร่วมกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยและจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง โดยใช้ t – test หรือ f -test

ในตอนที่ 3 และ 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม (f-test) และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. สถิติสำหรับตรวจสอบเครื่องมือ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ลิ่วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. 2528:170)

2. หาค่าสถิติพื้นฐาน ของข้อมูลดังนี้

- 2.1 ค่าร้อยละ
- 2.2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ย
- 2.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

- 3.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยการหาค่า t-test
- 3.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การ

วิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยใช้ f-test

4. การแปลความหมายคะแนน ด้านทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ประโยชน์ของการร่วมกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย และรูปแบบในการร่วมกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย แบ่งระดับคะแนน ออกเป็น

คะแนนเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	จัดอยู่ระดับเห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	จัดอยู่ระดับเห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	จัดอยู่ระดับปานกลางหรือไม่แน่ใจ
คะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	จัดอยู่ระดับเห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	จัดอยู่ระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมาย ดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
M	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	อัตราส่วนที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ ที
f	แทน	อัตราส่วนที่ใช้ในการในการแจกแจงแบบ เอฟ
SS	แทน	ผลบวกของกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ด้านที่ 1	แทน	ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย
ด้านที่ 2	แทน	รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย 2 ด้าน คือ ประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย และรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของ เด็กปฐมวัย จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียนของ บุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง

ปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง ได้แก่ ระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง ของเด็กปฐมวัยที่ร่วมกิจกรรมในโรงเรียนอนุบาลเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มีข้อมูลปัจจัยพื้นฐานดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง

รายการ	อนุบาล 1	อนุบาล 2	อนุบาล 3	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา					
ไม่ได้ศึกษา	2	1	2	5	2.09
ประถมศึกษา	6	8	10	24	10.00
มัธยม	19	19	13	51	21.25
อนุปริญญา	13	13	15	41	17.08
ปริญญาตรี	37	34	36	107	44.58
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	3	5	4	12	5.00
รวม	80	80	80	240	100
รายได้เฉลี่ย/เดือน					
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10000	43	40	39	122	50.83
10001 – 20000	21	26	28	75	31.25
20001 – 30000	10	12	11	33	13.75
มากกว่า 30000	6	2	2	10	4.17
รวม	80	80	80	240	100
อาชีพปัจจุบัน					
รับราชการ	10	14	15	39	16.25
รัฐวิสาหกิจ	3	2	6	11	4.58
หน่วยงานเอกชน	18	18	18	54	22.50
ธุรกิจส่วนตัว	24	19	14	57	23.75
รับจ้าง	25	27	27	79	32.92
รวม	80	80	80	240	100
ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรม					
ไม่มีความรู้เลย	7	8	14	29	12.10
มีความรู้พื้นฐานเล็กน้อย	45	46	36	127	52.92
สามารถจัดกิจกรรมเองได้	21	18	26	65	27.08
จัดกิจกรรมเฉพาะกลุ่มได้	7	8	4	19	7.90
รวม	80	80	80	240	100

จากตาราง 2 จะพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยคิดเป็น ร้อยละ 44.58 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.83 มีอาชีพรับจ้างมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 32.92

ตอนที่ 2 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัยที่มีต่อ ประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย และรูปแบบในการร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง

ตาราง 3 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยทั้ง 2 ด้าน

ทักษะของผู้ปกครอง	N	\bar{X}	S.D	ระดับของทักษะ
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	240	3.64	0.35	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย)	240	3.68	0.33	เห็นด้วยมาก
รวม	240	3.66	0.29	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 3 แสดงว่าผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยมีความเห็นด้วยอย่างมากต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยรวม และเห็นด้วยอย่างมากทั้งในเรื่องของประโยชน์ของการจัดกิจกรรม (ด้านที่ 1) และรูปแบบของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (ด้านที่ 2)

2.1 ทักษะของผู้ปกครองจำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร

ตาราง 4 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย
จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร

ทักษะของผู้ปกครอง	\bar{X}	S.D	ระดับของทักษะ
อนุบาล 1			
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	3.67	0.31	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย)	3.64	0.30	เห็นด้วยมาก
รวม	3.65	0.26	เห็นด้วยมาก
อนุบาล 2			
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	3.68	0.39	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย)	3.70	0.37	เห็นด้วยมาก
รวม	3.69	0.32	เห็นด้วยมาก
อนุบาล 3			
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	3.59	0.35	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย)	3.71	0.33	เห็นด้วยมาก
รวม	3.65	0.29	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 4 พบว่า แสดงว่าผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในทุกระดับชั้นเรียนของบุตร มีความเห็นด้วยอย่างมาก ต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยรวม และ เห็นด้วยอย่างมากทั้งในเรื่องของประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัยและรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

2.2 ทักษะของผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษา

ตาราง 5 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย
จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	S.D	ระดับของทักษะ
ไม่ได้ศึกษา			
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	3.70	0.37	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย)	3.69	0.26	เห็นด้วยมาก
รวม	3.69	0.28	เห็นด้วยมาก
ระดับประถมศึกษา			
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	3.53	0.37	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย)	3.71	0.23	เห็นด้วยมาก
รวม	3.62	0.27	เห็นด้วยมาก
ระดับมัธยมศึกษา			
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	3.62	0.38	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย)	3.72	0.34	เห็นด้วยมาก
รวม	3.67	0.31	เห็นด้วยมาก
อนุปริญญา,ปวช.,ปวส.			
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	3.61	0.36	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย)	3.59	0.35	เห็นด้วยมาก
รวม	3.60	0.30	เห็นด้วยมาก
ปริญญาตรี			
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	3.69	0.33	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย)	3.70	0.34	เห็นด้วยมาก
รวม	3.69	0.29	เห็นด้วยมาก
ปริญญาโทหรือสูงกว่าปริญญาโท			
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	3.80	0.28	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย)	3.66	0.36	เห็นด้วยมาก
รวม	3.67	0.30	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 5 แสดงว่าผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในทุกระดับการศึกษา มีความเห็นด้วย อย่างมาก ต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยรวม และ เห็นด้วยอย่างมากทั้งในเรื่องของประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัยและรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

2.3 ทักษะของผู้ปกครองจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ

ตาราง 6 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ

ทักษะของผู้ปกครอง	\bar{X}	S.D	ระดับทักษะ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ10,000 บาท			
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	3.65	0.38	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย)	3.68	0.32	เห็นด้วยมาก
รวม	3.66	0.32	เห็นด้วยมาก
10,001–20,00บาท			
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	3.64	0.34	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย)	3.65	0.35	เห็นด้วยมาก
รวม	3.64	0.28	เห็นด้วยมาก
20,001-30,000 บาท			
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	3.65	0.23	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย)	3.80	0.32	เห็นด้วยมาก
รวม	3.72	0.23	เห็นด้วยมาก
มากกว่า 30,001 บาท ขึ้นไป			
ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	3.66	0.38	เห็นด้วยมาก
ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย)	3.57	0.25	เห็นด้วยมาก
รวม	3.67	0.30	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 6 แสดงว่าผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในทุกระดับฐานะทางเศรษฐกิจ มีความเห็นด้วยอย่างมาก ต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยรวม และ เห็นด้วยอย่างมากทั้งในเรื่องของประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัยและรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

2.4 ทศนะของผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ตาราง 7 ทศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพของผู้ปกครอง		ด้านที่ 1 (ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย)	ด้านที่ 2 (รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย)	รวม
รับราชการ	\bar{X}	3.67	3.65	3.66
	S.D.	0.36	0.30	0.28
	ระดับ	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก
รัฐวิสาหกิจ	\bar{X}	3.66	3.83	3.74
	S.D.	0.34	0.25	0.22
	ระดับ	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก
หน่วยงานเอกชน	\bar{X}	3.59	3.64	3.61
	S.D.	0.31	0.37	0.29
	ระดับ	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก
ธุรกิจส่วนตัว	\bar{X}	3.64	3.73	3.68
	S.D.	0.33	0.34	0.29
	ระดับ	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก
รับจ้าง	\bar{X}	3.68	3.68	3.68
	S.D.	0.39	0.31	0.31
	ระดับ	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 7 แสดงว่าผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในทุกอาชีพ มีความเห็นด้วยอย่างมากต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยรวม และ เห็นด้วยอย่างมากทั้งในเรื่องของประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัยและรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 3 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง

3.1 จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร

ตาราง 8 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.384	0.192	1.528
ภายในกลุ่ม	237	29.763	0.126	
รวม	239	30.147		

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในด้านประโยชน์ของกิจกรรมสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ทักษะต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัยตามทักษะของผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่มีระดับชั้นต่างกัน มีทักษะไม่แตกต่างกัน

3.2 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ตาราง 9 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	0.902	0.180	1.443
ภายในกลุ่ม	234	29.245	0.125	
รวม	239	30.147		

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยด้านประโยชน์ของกิจกรรมที่มีต่อเด็กปฐมวัยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน

3.2 จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ

ตาราง 10 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์
ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	0.008	0.003	0.021
ภายในกลุ่ม	236	30.139	0.128	
รวม	239	30.147		

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่าทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ พบว่าไม่แตกต่างกัน

3.3 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ตาราง 11 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัยด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.327	0.082	0.644
ภายในกลุ่ม	235	29.820	0.127	
รวม	239	30.147		

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัยจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง

4.1 จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร

ตาราง 12 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.226	0.113	0.995
ภายในกลุ่ม	237	26.901	0.114	
รวม	239	27.127		

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร พบว่าไม่แตกต่างกัน

4.2 จำแนกตามระดับการศึกษา

ตาราง 13 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	0.448	0.090	0.787
ภายในกลุ่ม	234	26.678	0.114	
รวม	239	27.127		

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่าทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน

4.3 จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ

ตาราง 14 ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	0.636	0.212	1.887
ภายในกลุ่ม	236	26.491	0.112	
รวม	239	27.127		

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่าทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ พบว่าไม่แตกต่างกัน

4.4 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ตาราง 15 ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.510	0.127	1.125
ภายในกลุ่ม	235	26.617	0.113	
รวม	239	27.127		

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่าทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่าไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทัศนระของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ และรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนระของผู้ปกครอง ในด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ และรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ โดยจำแนกตาม ระดับชั้นของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง

สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า

ทัศนระของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ในด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย และรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย เมื่อจำแนกตาม ชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง มีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอนุบาลปีที่ 1-3 ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ทั้งหมด 2 เขต การศึกษากลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 240 คน ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ร่วมกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ ที่โรงเรียนจัดขึ้นและกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวนทั้งหมด 240 คน จาก 8 โรงเรียน 2 เขตพื้นที่การศึกษา โดยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ ทำการเลือกโรงเรียนจากจำนวนโรงเรียนอนุบาล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ที่มีการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ใน ระดับอนุบาล โดยได้มาจาก 8 อำเภอ อำเภอละ 1 โรงเรียน โรงเรียนละ 30 คน ซึ่งใช้ผู้ปกครองจำนวนทั้งสิ้น 240 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของผู้ปกครอง ในด้านประโยชน์ของการจัดกิจกรรม ศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย และด้านรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลพบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง และความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นข้อคำถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

- 2.1 ประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำนวน 15 ข้อ
- 2.2 รูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 15 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนและสมบูรณ์ จำนวน 240 ฉบับ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social / Personal Computer) เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย และ รูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยจำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย และด้านรูปแบบการร่วมกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามตัวแปรอิสระ โดยใช้ค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม (F-test) และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (t-test) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ใช้วิธีทดสอบของ Tukey (Tukey Kramer Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ภาพรวมทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย และ รูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างมาก
2. ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ไม่แตกต่างกัน
3. ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบการร่วมกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้า พบผลการวิจัยตามจุดประสงค์ที่ผู้วิจัยจะนำมาอภิปราย ตามลำดับ ดังนี้

1. ระดับทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยภาพรวมทั้ง 2 ด้าน คือด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย และรูปแบบในการร่วมกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับ เห็นด้วยอย่างมาก

สามารถอภิปรายได้ว่า เนื่องจากกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ตามความคิดของตนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการกำหนดวิธีการในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ในขณะที่เดียวกันเด็กจะมีโอกาสในการคิด วิเคราะห์ วางแผนการทำกิจกรรมตามความต้องการของตนเอง เป็นการส่งเสริมกระบวนการในการทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่น มีการพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อก่อเกิด การพัฒนาทางด้าน สติปัญญา ด้านสังคม ด้านอารมณ์-จิตใจ และด้านร่างกาย ทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดขึ้นเป็นชิ้นงานอย่างสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการ मनการคิด สามารถพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองสนใจ โดยครูเป็นผู้ที่ให้การดูแล และจัดเตรียมอุปกรณ์บางส่วนให้กับเด็ก และในปัจจุบัน โรงเรียนอนุบาลส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญและนำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เข้ามาช่วยในการส่งเสริม กระตุ้นและสนับสนุน ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่เด็กปฐมวัยด้วย และในขณะที่เดียวกันก็ได้มีการให้ข้อ ความรู้แก่ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันกับผู้ปกครอง ในการเป็นแรงส่งเสริมและสนับสนุนเด็กปฐมวัย ให้ได้รับการพัฒนาที่ถูกต้องร่วมกัน ทำให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นเด็กอายุระหว่าง 3-6 ขวบ เกิดความมั่นใจว่ากิจกรรมศิลปสร้างสรรค์จะสามารถช่วย

พัฒนาพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัยได้ ดังที่ สมิท (พรวรรค อินทามระ. 2535: 33-35 ; อ้างอิงจาก Smith. 1972) กล่าวว่า เมื่อเด็กได้แสดงออกทางความคิดที่แปลกใหม่ของตนเองได้อย่างเต็มที่และมีความรู้สึกเป็นอิสระในการคิดโดยไม่ถูกควบคุม จาก กฎระเบียบที่เคร่งครัดจนเกินไป รวมทั้งมีการส่งเสริมให้เด็กแต่ละคน ได้รู้จักแก้ปัญหาและมีแนวทางการคิดตลอดจนมีผู้ที่คอยให้การดูแลเอาใจใส่ ชื่นชมในความสำเร็จของเด็ก เด็กก็จะสามารถพัฒนาตนเอง ให้มีพัฒนาการทางด้านต่างๆ ของตนเองได้ดีขึ้น ซึ่งจะเป็พื้นฐานในการเรียนรู้ ในระดับต่อไปในอนาคตได้

2. ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สามารถอภิปรายได้ว่า การที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง ว่า มีประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัยทั้งใน ด้านการส่งเสริมทักษะทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับณัฐสุดา สาครเจริญ ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยและพบว่าการพัฒนาทักษะทางด้านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้โดยรวมและจำแนกรายทักษะอยู่ในระดับดี และเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการทดลองพบว่า สูงขึ้น นั้นแสดงให้เห็นว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์นั้นสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการรวมถึงทักษะพื้นฐานในการการเรียนรู้ดังเช่นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะเป็ประโยชน์อย่างมากที่จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในระดับต่อไปด้วยตนเองได้ ดังที่ ลลิตพรรณ ทองงาม (2539:10-23) ศิลปะสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสร้างประสบการณ์พื้นฐานของการศึกษา ดังนั้น จึงควรใช้ประโยชน์และความสำคัญจากศิลปะสร้างสรรค์มาช่วยส่งเสริมสร้างบุคลิกภาพที่เหมาะสมและพึงปรารถนาแก่เด็ก ในด้านการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา การรับรู้ สุนทรียะ เพื่อให้เด็กไปสู่การพัฒนาตนเองที่แท้จริงของเด็กปฐมวัยต่อไป ในขณะที่เดียวกันการทำความเข้าใจและให้ความรู้แก่ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ตั้งแต่แรกเข้าเรียน ทั้งในส่วนของการปฐมนิเทศ การทำความรู้จักกิจกรรมต่างๆ ที่จะจัดให้กับบุตรหลานของผู้ปกครอง รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นกับเด็กหรือแนวทางในการพัฒนาเด็กที่ชัดเจนของโรงเรียน จนกระทั่งการติดตามผลของการจัดกิจกรรมเป็นรายบุคคล หรือโดยรวม ให้แก่ผู้ปกครองได้รับทราบความเคลื่อนไหว ในการมีพัฒนาการของเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง ก็ทำให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่เกิดความมั่นใจในกิจกรรมที่จัดให้กับเด็กปฐมวัยว่าจะช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีศักยภาพต่อไปในอนาคต มากกว่าองค์ประกอบปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง ตามผลที่ได้ศึกษา ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย เมื่อจำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สามารถอภิปรายผลได้ว่า ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 อนุบาล 2 และอนุบาล 3 มีทักษะต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และเมื่อแยกตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย รูปแบบของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย เหมือนกันกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อื่นๆ ที่ต้องศึกษาถึงพัฒนาการและความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กในแต่ละวัยว่ามีความแตกต่างกัน ดังที่ สิริพรรณ ตันศิริรัตน์ไพศาล (2545:192) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็ก ควรคำนึงความเหมาะสมกับพัฒนาการและความต้องการทางสังคมของเด็กปฐมวัย มีกิจกรรมที่หลากหลาย มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้เด็กได้มีทางเลือกหลากหลาย และไม่จำกัดความจินตนาการของเด็ก มีทั้งกิจกรรมแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ ผสมผสานเข้าด้วยกัน จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจ ค้นพบ และได้ทดลองกับสื่ออุปกรณ์ทางศิลปะสร้างสรรค์ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในขณะเดียวกันการจัดเตรียมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ส่วนใหญ่ในปัจจุบัน มักจะเป็นสถานศึกษา หรือกลุ่มโรงเรียนอนุบาล ที่มีการจัดเตรียมกิจกรรมเพื่อตอบสนองพัฒนาการแก่เด็กปฐมวัย ดังนั้น การส่งเสริมให้ผู้ปกครอง มีส่วนร่วม ในการรับรู้การดำเนินกิจกรรม รวมทั้งการประเมินพัฒนาการของบุตรหลาน อย่างครบทุกขั้นตอน ทำให้ผู้ปกครอง ในปัจจุบัน มีความเข้าใจและเห็นด้วยในกิจกรรมและรูปแบบในการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กปฐมวัยมากขึ้น ดังนั้นเมื่อแยกตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครองได้แก่ ระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง ตามทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย นั้นจึงมีความเห็นจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ดังที่มาเรีย มอนเตสเซอร์รี่ (Maria Montessori) กล่าวว่า ความสามารถของเด็กจะดีได้ ต้องถูกกระตุ้น โดยการใช้ประสาทสัมผัส ดังนั้นแนวทางการเรียนการสอนของมอนเตสเซอร์รี่ จึงเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมที่ตนสนใจ เธอพบว่า การฝึกฝนการรับรู้เป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่าน การเขียน และการสอนคำนอกจากนี้ ยังได้เน้น ความสำคัญของการฝึกฝน ฝึกปฏิบัติทางด้านความสะอาด การดูแลรักษาตนเอง รักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนเอกชนในจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยควรมีการจัดให้กับเด็กปฐมวัยในทุกระดับชั้น อย่างเหมาะสมตามพัฒนาการและวัยของเด็ก เพราะผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ส่วนใหญ่มีทัศนะที่เห็นด้วยต่อการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แก่เด็กปฐมวัย
2. ควรมีการให้การศึกษากับผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่จะจัดให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจ อันจะยังประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของ เด็กปฐมวัยของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
2. ควรมีการวิจัยในเรื่องทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของ เด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง ในจังหวัดอื่นหรือทั่วประเทศ
3. ควรมีการวิจัยการเปลี่ยนทัศนะของผู้ปกครองหลังจากที่มีการจัดอบรมหรือให้ความรู้ แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับประโยชน์ของการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 (อายุ 3-6 ปี)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิการ์ โยธารินทร์. (2545). *พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่ม*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กัญญา ศรีคำมูล. (2535). *การใช้ชุดฝึกอบรมด้วยตนเองกับการนิเทศแบบมีส่วนร่วมและการนิเทศแบบปกติที่ส่ง ผลต่อการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของครูก่อนประถมศึกษา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชนกพร ธีรกุล. (2541). *ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบเน้นกระบวนการ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยณรงค์ เจริญพาณิชย์กุล. (2532). *กิจกรรมศิลปะเด็กอนุบาล*. กรุงเทพฯ : แพลนพับลิชชิง จำกัด.
- จิตติพร พิษณุกุล. (2548). *การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ศิลปะประดิษฐ์แบบกลุ่ม*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2544). *การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญานุช จุลพรหม. (2547). *การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิจารณ์ญาณของเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พนิดา ชาดยาภา. (2544). *กระบวนการพัฒนาการสื่อความหมายของเด็กปฐมวัยโดยการสร้างเรื่องราวในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญทิพา อ่วมมณี. (2547). *ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ใช้ลวดกำมะหยี่สี ในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- มลินัตร์ เอื้ออานนท์. (2539, มกราคม-มิถุนายน). *ข้อคิดเล็กๆน้อยๆจากศิลปกรรมศาสตร์*. 4(1) :4-42.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : แม็ค
- ลลิตพรรณ ทองงาม. (2539). *ศิลปะสำหรับครูประถม*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น.
- เลิศ อานันท์ชนะ. (2531). *ศิลปศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สิริพรรณ ตันติรัตน์ไพศาล. (2545). *ศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2538). *แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ: แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา
(หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย)*. กรุงเทพฯ : อีเลคทรอนิคส์เวิร์ลด์.
- สัตยา สายเชื้อ. (2541). *กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- เสาวนีย์ บุญฤทธิ์. (2539). *ผลของการสอนโดยวิธีการสังเกตที่มีต่อการรับรู้ทางศิลปะของเด็กอายุ
4-6 ปี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ศิลปศึกษา) .กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
ถ่ายเอกสาร.
- อารี พันธุ์มณี. (2545). *จากการสอนสู่การจุดประกายความใฝ่รู้*. *การศึกษา กทม.* 26(1).
- _____. (2545, ตุลาคม). *บรรยากาศการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์*. 25(7).
- Day,Babarra. (1994). *Early childhood Education ; Development/Experiential Teaching and
Learning*. New York : Merill.
- Hutchinson.E.D. (1949). *How to thing Creativity*. New York : Abingdon Press.
- Jellen,G.; & Urban.K. (1986). *The Creative Child and Adult Quarterly*. *Volum XI*. (3): 137-152;
Autumn.
- Morrison G. (1995). *Early Children Education Today*. Florida:International University.
- Seefeldt,Carol ; & Barbour,Nita. (1986). *Eerly childhood Education: an Introduction*.Columbus.
Ohio: CE.Merrill.
- Schafer,Earls. (1991, January). *Goals for Parent and Future-Parent Education:Search on Parental
Beliefs and Behavior*, *The Elementary School Journal*. 9(3):239.
- Torrance, E.P. (1963). *Education and The Creative Potential*. Minneapolis : The Lund Press, Inc.
- _____. (1962). *Guiding Creative Talent*. New Jersey : Englewood Cliffs Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียนที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำปริญญานิพนธ์ ใช้โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลพบุรีทั้งหมด 8 โรงเรียน 2 เขตพื้นที่การศึกษา โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ทำกิจกรรมสร้างสรรค์ แยกตามเขตพื้นที่การศึกษาดังนี้

เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1

อำเภอเมืองลพบุรี

- โรงเรียนกองทัพกูปถัมภ์ ค่ายนารายณ์

อำเภอโคกสำโรง

- โรงเรียนจาลึกล้อม

อำเภอบ้านหมี่

- โรงเรียนพระวรสาร

อำเภอท่าม่วง

- โรงเรียนรุ่งนิวัตวิทยา

เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 2

อำเภอชัยบาดาล

- โรงเรียนนารายณ์วิทยา

อำเภอหนองม่วง

- โรงเรียนอนุบาลธรรมรักษ์

อำเภอพัฒนานิคม

- โรงเรียนเพ็ญพัฒนา

อำเภอสระโบสถ์

- โรงเรียนสร้างพัฒนา

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

ทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการสอบถามทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการทำปริญญาานิพนธ์ของนิสิตปริญญาโท สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นมาจำนวน 1 ชุด และเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ให้เด็กร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยจึงได้ขอความช่วยเหลือจากคุณครูประจำชั้น โดยขอให้เป็นผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้แก่ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 อนุบาลปีที่ 2 และอนุบาลปีที่ 3 เพื่อให้การเก็บรวบรวมเป็นไปอย่างครบถ้วนและถูกต้องตามความเป็นจริง

ความมุ่งหมายในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ในด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และรูปแบบในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้ปกครอง ในด้านประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และรูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยจำแนกตาม ระดับชั้นของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง

ลักษณะของแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง

เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง ได้แก่ ระดับชั้นเรียนของบุตร ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นข้อคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยในแบบสอบถามนั้น ได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

- 2.1 ประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย หมายถึง ผลของการร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย เช่น ด้านการร่วมกิจกรรม การสร้างแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรม การทำให้เด็กมีสมาธิในการร่วมกิจกรรม การเพิ่มทักษะในการสร้างสรรค์งาน เป็นต้น จำนวน 15 ข้อ

2.2 รูปแบบในการร่วมกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย หมายถึง ความคิดเห็น
ต่อวิธีการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ที่ควรจัดให้กับเด็กปฐมวัย จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 2.1 ประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับทักษะของท่านมากที่สุด

คำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ช่วยส่งเสริม ทักษะทางสติปัญญาให้กับเด็กปฐมวัย					
2. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง					
3. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ช่วยดึงดูดความสนใจให้เด็กมีความตั้งใจในการเรียนมากขึ้น					
4. การร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ทำให้ความสนใจใฝ่รู้ต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนอื่น ๆ ลดลง					
5. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ ได้อย่างเป็นอิสระตามความสามารถของตนเอง					
6. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ทำให้เด็กขาดมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนและคนอื่น ๆ					
7. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ทำให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ผ่านทางกิจกรรมที่ได้นำเสนอ					
8. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ทำให้เด็กขาดพัฒนาการทางด้านสังคม					
9. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ช่วยสร้างนิสัยในการทำงาน ที่เป็นระบบให้กับเด็ก					
10. การให้เด็กปฐมวัยร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์บ่อย ๆ จะช่วยส่งเสริมทักษะ การใช้กล้ามเนื้อมือ ให้ประสานสัมพันธ์กับตา ของเด็กได้ดีขึ้น					
11. การทำกิจกรรมที่ผ่านกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ร่วมกับเพื่อน จะทำให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม					

คำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
12 การเรียนรู้ แบบมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ และอุปกรณ์ที่เป็นของจริง ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น					
13 การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่ต้องคิดค้นด้วยตนเอง ทำให้เด็กเกิดความมั่นใจ ในตนเองมาก เกินไป จนไม่รับฟังความเห็นของผู้อื่น					
14 การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ นาน ๆ จนกว่าชิ้นงานจะสำเร็จ จะเป็นผลเสียต่อพัฒนาการทางด้านสังคม-อารมณ์ ของเด็กได้					
15 การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดเป็นชิ้นงานจะทำให้เด็กเครียด เนื่องจากต้องใช้สมาธิในการทำงานมาก					

ตอนที่ 2.2 รูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับทัศนะของท่านมากที่สุด

คำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1 การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย ควรให้เด็กทำคนเดียว เพื่อความสะดวกในการทำงาน					
2 การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ที่เป็นกิจกรรมกลุ่ม จะทำให้เด็กไม่สามารถแสดงออกซึ่งความคิด ของตนเอง ได้อย่างทั่วถึง					
3 การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ควรเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมประจำวัน					
4 ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มีการแบ่งเวลาในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับวัย					
5 เด็กปฐมวัยควรร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ บ่อย ๆ เพื่อให้มีความต่อเนื่องในการร่วมกิจกรรม					
6 เด็กปฐมวัยควรร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์นาน ๆ ครั้งเพื่อให้มีเวลาทำกิจกรรมอื่นด้วย					
7 ไม่ควรปล่อยให้เด็กทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ตามลำพัง เพราะจะทำให้เด็กขาดความมีระเบียบในการทำงาน					
8 วัสดุ-อุปกรณ์-สถานที่ ควรจัดให้มีขนาดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม กับเด็กเพื่อให้เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น					
9 ห้องเรียนที่ใช้ในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ต้องมีบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ และปฏิบัติเป็นชิ้นงาน					
10 ครูที่สอนกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์					
11 การนำเสนอกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย ควรเป็นรูปแบบของเกม					

คำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
12 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ควรเป็นแบบที่ช่วยให้เด็ก พัฒนาความคิดและจินตนาการ ด้วยตนเอง					
13 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ควรมีสื่อและอุปกรณ์ใหม่ ๆ เสมอ					
14 ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ครูมีการประเมินพัฒนาการของเด็กแต่ละด้านอย่างสม่ำเสมอ					
15 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ควรมีการประเมินเป็นรายบุคคล					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววรรณ อ๋ออัน
วันเดือนปีเกิด	4 ตุลาคม 2522
สถานที่เกิด	อำเภอสุมทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	320/185 หมู่ 8 ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2539	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนลำปางกัลยาณี
พ.ศ. 2544	ครุศาสตร์บัณฑิต (คบ.) การศึกษาปฐมวัย จากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต
พ.ศ. 2551	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) การศึกษาปฐมวัย จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ